

The Baltic

GUIDE

PÅ SVENSKA/FEBRUARI 2008

GRATIS
DIN
TIDNING

**Spa Spa Spa
och välbefinnande**

**Prova lyckan
i skidspåret**

**Republiken
Estland 90!**

**Arkitekturåret
inlett**

**Porträttet:
Trivimi Velliste –
sätter Estland
främst**

EVENEMANGSTIPS

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /

Get Guided in Latvia!

The Baltic Guide Latvia is out now!

Available in over 200 distribution places in Riga and Jurmala.

Kiisu Takso - ett bra taxival!

Prisvärt
Pålitligt
Vänligt

Ring tfn. +372 6 550 777

eller be hotellet/
restaurangen beställa
Kiisu Takso.

13-16 mars 2008

Skandinaviens ledande mässa för resor,
turism och möten Svenska Mässan, Göteborg

ÖPPETTIDER

TOR 13 MARS 09.00-18.00

FRE 14 MARS 09.00-18.00

LÖR 15 MARS 09.00-18.00

SÖN 16 MARS 10.00-17.00

VIKING SPA-HOTEL

Vi erbjuder skön och avkopplande semester i Pärnu

Kom och känn dig kungligt behandlad, låt oss dela med er av våra kunskaper och kännedom om hur Du kan hålla dig frisk, utvilad och fräsch!

Taastusravikeskus
Viiking
Sadama 15, 80012
Pärnu
tfn. + 372 44 31 495
tfn. + 372 44 31 293
(24 h)
Fax: +372 44 314 92
www.viiking.ee

- 7- dagars behandlingspaket
- 1-4 dagars avkopplingspaket
- Under 2006 kommer vi att lansera så kallade "hälsopass", en tjänst främst inriktad mot affärsresenärer som innehåller seminarier/konferenser, inkvartering samt mat och hälsoundersökningar.

Laine spa hotell

Kom och njut av semestern i en lugn och trygg miljö!

Ni kan välja mellan olika hälsopaket:

- 7-dagars vårdpaket (Sön-Sön) 3476 SEK/pers
- 10-dagars vårdpaket (Sön-Sön-Ons) 5061 SEK/pers
- 14-dagars vårdpaket (Sön-Sön-Sön) 6646 SEK/pers
- Kort avslappningspaket (Sön-Tor/Tor-Sön) 2073 SEK/pers
- Standard enkelrum 549 SEK/natten
- Standard dubbelrum 783 SEK/natten
- Superior dubbelrum 976 SEK/natten
- Svit 1280 SEK/natten

Spa hotell Laine, Sadama 9/11, Estland Tel +372 472 4400 info@laine.ee www.laine.ee

Turistinformation

TOURIST

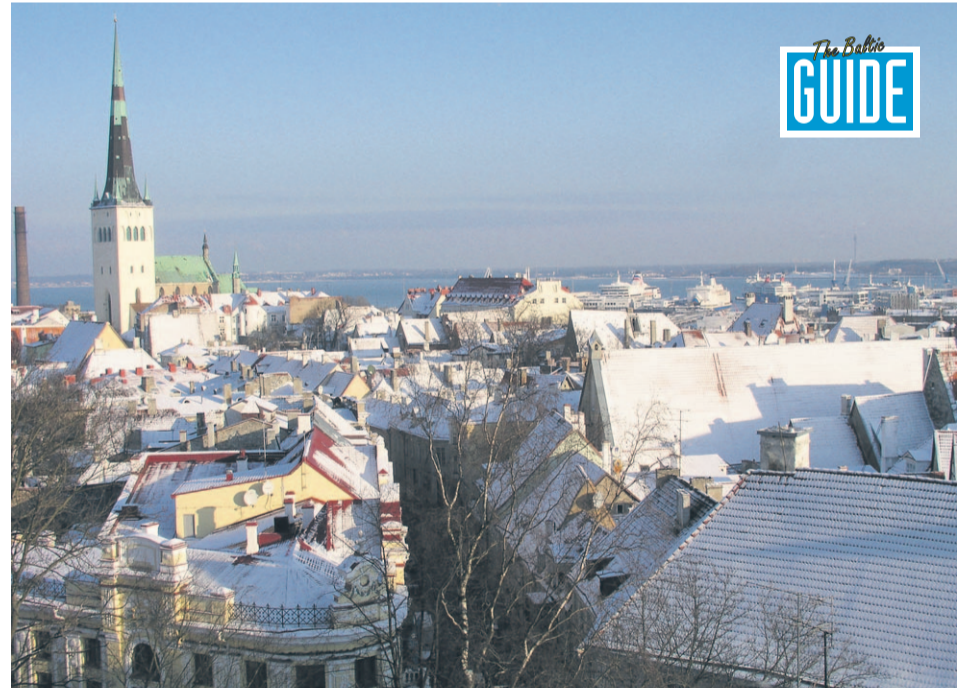

Tallinn

Niguliste 2 / Kullassepa 4
10146 Tallinn
Tel. 6 457 777
Fax 6 457 778
turismiinfo@tallinnlv.ee

Viru Centrum
Viru väljak 4/6
10111 Tallinn
Tel. 6 101 557
Fax 6 101 559

Passagerarhamnen A terminal
Sadama 25
10111 Tallinn
Tel./fax 6318 321
port.tallinn@visitestonia.com

Bästa brandysorter till bästa pris!

CAT LLOYD VAGABOND ECCO BRONX JANITA BLEND ESPRIT

ABC Extra - affären i city erbjuder kända märkesvaror till ytterst förmånliga priser.

Tartu mnt. 35, Tallinn
Öppet Må-Fr 10-19,
Lö 10-17, Sö 10-16

Ta med kupongen till affären och du får ytterligare **15%** rabatt!

Erbjudandet gäller t o m den 31 mars 2008

Grattis Estland!

Vi säger Grattis till Estland som den 24 februari fyller 90 år. Den frågvis undrar, jamen, fanns Estland inte tidigare... var det ett tomt hål? Nej, området lär ha varit bebott redan för 6000 år sedan. Estland har haft många härskare genom århundraden, tyskar, danskar, polacker, svenskar och ryssar, i olika omgångar och med olika sätt att regera. Det djupt rotade uttrycket "den gamla goda svensktiden" är väl hedrande! Den okunniga säger att Estland *alltid* varit ryskt. Estland var ryskt från början av 1700-talet till 1918, lägg därtill cirka fyrtio erövringsförsök genom historisk tid och den brutala ockupationen 1940-1991. Estlands självständighet utropades 1918 när tsarriket föll samman och genomgick därefter en mycket snabb utveckling. Finland, Lettland och Litauen blev självständiga samtidigt. Under mellankrigstiden lades grunden för en mycket stark och vital nationell och kulturell identitet. Senare visade det sig att med detta i bagaget var det lättare att överleva den sovjetiska ockupationen som hade för avsikt att förinta Estland, landet, folket och kulturen. Det var inte tal om något annat!

Estland återfick sin självständighet den 20 augusti 1991. Dagens Estland är därför inte en republik med 17 år på nacken utan snarare en vital och dynamisk 90-åring som snarare visar upp tonåringar särdrag. Unga ser framåt, är villiga att ta risker, att köra snabbt och att ibland

tänka alltför lite och handla alltför snabbt. Så kan man även beteckna Estland, ett land där det hela tiden händer något och där utvecklingen går framåt. Att de stora bilarna verkar löjliga, må kanske vara förlåtet. Landet kommer att växa till sig och mogna!

I detta nummer tar vi er till Estlands vintersportcentrum, den lilla staden Otepää i södra Estland. Hoppas bara att snön lagt sig till dess! Vi har jämfört två angenäma och trevliga spa-anläggningar, vi har testat

Ribe, ännu en av Tallinns verkligt bra restauranger. Vi skriver om Lennart Meri, Estlands president 1992-2001, en sann europé och intellektuell.

Välkommen till Estland!

Toomas Kabin
chefredaktör

kolumn

Ska du bli torsk på Tallinn?

Efter ett helt liv i Sverige med estniska rötter borde jag inte vara förvånad över svenskarnas syn på Estland. Men det blev väldigt tydligt när jag fick en praktikplats på svenska ambassaden i Tallinn. Mina bekanta började ifrågasätta mitt beslut. Ska du bli torsk på Tallinn? Är det inte maffian som styr där? Frågorna kom flygande likt kastknivar. I sanningens namn måste jag erkänna att jag själv hade vissa betänkligheter. Esterna däremot känner till en hel del om Sverige, som t ex kungafamiljen, ABBA och Astrid Lindgren. Hur kommer

det sig då att så många svenskar vet så lite om Estland?

Kanske handlar det om ett ointresse att ta reda på mer om Estland än hur billig alkoholen är. Kanske har inte Estland uppmärksammats tillräckligt i svenska media sedan Sovjetockupationen upphörde 1991 – svenskar brukar fortfarande hänvisa till hur det var i Estland då. Den ekonomiska utveckling som har genomförts under de senaste sjutton åren har helt gått många svenskar förbi. Bilden av Estland under Sovjettiden med brist på livsmedel, stora betongbyggnader och Lada-bilar är fortfarande stark hos somliga. Synd att denna okunnighet om Estland fortfarande existerar. Jag har tydligt märkt detta när jag har haft besök från Sverige. Med få undantag har bilden av

Estland varit ganska negativ hos gästerna när de har anlänt, men rätt så snabbt har de börjat se det positiva. Det faktum att det finns fina bilar på gatorna, ett nöjesliv med många barer och restauranger av hög klass och att nästan alla i Tallinn pratar engelska blir lite av en angenäm chock och gästerna har åkt hem med en betydligt mer positiv bild av landet.

Min tid i Estland har varit mycket positiv. Efter ett helt liv med estniska rötter har jag, efter att ha bott där i fem månader, blivit torsk på Tallinn.

Michael Erilane

Jur stud
Praktikant, Sveriges ambassad
i Tallinn hösten 2007

FEBRUARI 2008

The Baltic Guide på svenska

Verkställande direktör: Jane Konga

Chefredaktör: Toomas Kabin

Design: Merle Jaansoo, Andres Rõhu

Fotograf: Jaak Kadarik, Elina Laukkarinen

Medverkande: Liina Kümnik, Tomas Alexandersson

Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,
fax +372 6 117 761

e-post: balticguide@balticguide.ee

Reklamavdelning:

Marknadsföringschef: Tarmo Hallik,
tfn. +372 6 117 769

Projektchef:

Verner Keel, tfn. +372 6 117 768

Annonspris

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (18%)	

Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

Material:

Färdigmaterial i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

Informationsöverföring: CD, DVD

Upplaga: 15 000-25 000 st.

Tryck: AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, M/S Romantika.
Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Frihamnsterminalen i Stockholm.
Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagö (Hiiumaa).
EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)

Omslag:
Foto Jaak Kadarik

Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.

Kiisu Takso - ett bra taxival!

Prisvärt
Pålitligt
Vänligt

Ring tfn. +372 6 550 777

eller be hotellet/
restaurangen beställa
Kiisu Takso.

PEPPERSACK Grillhaus Daube

Matupplevelser under gotiskavalv
mitti gamla stan i Tallinn

Restoran Peppersack
Mysig restaurang i medeltida stil med matupplevelser och kvalitetsviner till skenet av levande ljus. Fredag- och lördagkvällar medeltida fäktningstävlingar! Öppet dagligen 12-24
Tel. +372 6 466 800
Fax +372 6 440 947

Kolme Konna Grill
- De Tre Grodornas Grill
Kom och njut av kockarnas kokkonst - smakliga stekar, wok och mycket annat som tillagas inför Dina ögon! Öppet dagligen 12-23
Tel. +372 6 466 900

Kohvik Elsebet
- Kaffe Elsebet
Ungsfärska konditorivaror, piroger och bakverk redan klockan åtta på morgonen. Öppet dagligen 8-20
Tel. +372 6 466 998

Restoran Peppersack
8.00-24.00
Viru 2 / Vanaturu 6,
Tallinn
Tel: +372 6 466 800
Fax: +372 6440 947
peppersack@peppersack.ee
www.peppersack.ee

Grillhaus Daube
Populär grill-restaurang i gamla stan i Tallinn, enbart 200 m från rådhusstorget. Stora portioner, vänlig betjäning och välkomnande miljö vid brasan. På hörnet av Harju- och Rütligatorna. Lätt att nå med bil. Öppet varje dag 12-23
Välkomna!

Restoran Grillhaus Daube
12.00-23.00
Rütli 11, Tallinn
Puh. +372 6 455 531
Fax +372 6 455 532
daube@daube.ee
www.daube.ee

The Baltic GUIDE

Känn ditt grannland

Prenumerera på
The Baltic Guide
under ett år
(12 nummer)
till **specialpris**

269
SEK

Prenumerera via hemsidan

www.balticguide.ee

eller fyll i formuläret här.

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

namn.....

företag.....

adress.....

telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415, Tallinn

Detta pratas det om...

1 KGBare offentliggörs

Frågan om medlöpare och tidigare KGB-anställda är känslig i Estland. En stor del av arkiven över KGB-medarbetare togs med av ryssarna när de lämnade landet 1991. Nyligen publicerades namnen på ett fyrtiotal tidigare medarbetare som innehaft befattningar från mekaniker till högre tjänstemän. Det stora flertalet av personerna var icke-ester.

2 Estland ett designland

År 2007 var designår i Estland. Sammanfattningsvis blev året lyckat. Design gavs en ny betydelse, unga estniska designers hedrades inte bara hemma men även internationellt och massor av nya projekt uppmärksammades. Urvalet av designade föremål var brett och omfattade allt från möbler, heminredning, badkar, kläder, belysning och textilier.

3 Bli frisk snabbt

Som i ett led att spara pengar vill den estniska sjukkassen förkorta vårdtiderna för patienter. Sjukhusen görs ekonomiskt ansvariga om patienterna ligger kvar längre än förutsett! Läkarna ställer sig kritiska till den tänkta reformen och anser sig inte blivit tillfrågade. Vårdtiden för hjärtpatienter förutses minska från tio till åtta dagar, för hjärtkirurgi från tio till sex dagar etc.

4 Förening för fränskilda pappor

En stödförening för fränskilda pappor har grundats i Tallinn med syfte att ta tillvara juridiska frågor i samband med skilsmässor och för att upprätthålla kontakten mellan barnen och papporna. I bara cirka 2 % av alla familjer växer barn upp med enbart sin pappa.

5 Dyrt frihetsmonument

Den sedan 90 år gamla tanken på ett frihetsmonument i Tallinn ser nu ut att realiseras. I höstas valdes monumentet ut bland en tävling. Det har formen av ett jättekors i glas som kommer att resas intill Vabaduse väljak (Frihetstorget) i Tallinn och avtäckas den 28 november. Vad som återstår är finansiering, kalaset beräknas kosta 60 miljoner svenska kronor.

Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

Skriv till: balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxa på +372 6 117 761.

Turistnyheter

✓ Dyrare kollektivtrafik och parkering

Biljettpriserna för Tallinns kollektivtrafik gick upp den 1 januari från 10 EEK till 12 EEK. Biljetter kan köpas i kiosker. Den 1 februari är det dags för höjning av parkeringsavgifterna i Tallinn. Avgiften i den dyraste zonen, gamla stan i Tallinn höjs från 48 till 72 EEK per timme, i den näst dyraste zonen höjs avgiften från 36 till 48 EEK.

✓ Fler flyg Stockholm - Ösel

Estonian Air öppnade i höstas en åretrunt-förbindelse från Stockholm till Ösels huvudort Kuressaare. Inledningsvis flyger man torsdagar och söndagar men redan nu avser man att en tisdagsflygning tillkommer från och med maj månad. Även Skyways flyger sträckan under sommarsäsongen.

✓ Med Estonian Air till München och Rom

Estonian Air återupptar trafiken från Tallinn till München med tre flygningar i veckan med start slutet av mars och med en ny

linje till Rom, flygstart i början av april, måndagar och fredagar. Flygningar till Minsk i Vitryssland återupptas i februari.

✓ Utbyggnad av Tallinns flygplats

Utbyggnaden av Tallinns flygplats pågår för fullt. Som ett första steg invigdes ett nytt utrymme i avgångshallen. Detta medger betydligt fler incheckningsdiskar. En helt ny terminal på cirka 14 000 kvadratmeter skall stå klar i juli-augusti. Detta innebär en fördubbling av den totala terminalytan. Dessutom byggs parkeringsutrymmena ut för flygplanen och nya taxibanor tas i drift. Efter utbyggnaden kommer passagerarkapaciteten att vara 2,5 miljoner per år. Uppskattningsvis 1,7 miljoner passagerare passerade Tallinns flygplats förra året. Redan nu görs gällande att tillbyggnaden inte är tillräcklig med tanke på de snabbt växande passagerarsiffrorna.

✓ Ny hoppbacke i Otepää

Estland har fått sin första 90-meters backhoppningsbacke. Den nya backen finns i Otepää, Estlands vintersportcentrum och möter alla internationella tävlingskrav. Det enda problemet hittills har varit bristen på snö! Maskiner för konstsnö finns men temperaturerna var i alla fall under december fortfarande alltför höga för att kunna ta backen i bruk. Det sammanlagda investeringsbeloppet uppgick till cirka 50 miljoner SEK.

✓ Lettland närmre

I samband med att Estland och Lettland tillsammans med nio andra länder gått med i Schengensamarbetet har all gränskontroll mellan länderna slopats. Detta innebär att ett antal småvägar nu öppnats för fart mellan länderna. Säkert känner invånarna i gränstaden Valga/Valka stor glädje av Schengen. Halva staden ligger i Estland och halva i Lettland.

✓ Stopp för tunga fordon

Vägen Tallinn-Tartu är Estlands mest trafikerade och även olycksdrabbade. För att komma tillrätta med problemen i alla fall på kort sikt får därför lastbilar vars längd överstiger 12 meter inte köra på sträckan fredagar mellan 13 och 20. Lastbilar erbjuds istället landsvägen via Viljandi eller den så kallade Piibe-vägen som löper något öster om huvudvägen Tallinn-Tartu. Av den närmre 19 mil långa vägen är cirka tre mil fyrfilig och en utbyggnad pågår.

THALASSO
SPA FRA MARE

föreslår

*Semester för kropp och själ...
oavsett vädret!*

Bestående upplevelser!

Thalasso SPA Fra Mare, Ranna tee 2, Haapsalu, tel. +372 47 24 600,
+372 47 24 612, www.framare.ee, framare@framare.ee

Turistinformation

Kuressaare

Tallinna 2, 93813 Kuressaare

tfn./fax +372 45 33 120

e-mail: kuressaare@visitestonia.com

www.kuressaare.ee

Haapsalu

Posti 37, Haapsalu

tfn. +372 47 33 248

e-mail: haapsalu@visitestonia.com

www.haapsalu.ee

TOURIST

INFORMATION

**HOTELL
DZINGEL**

**VINTER-
ERBJUDANDE**

Enkelrum 30 EUR,
dubbelrum 39 EUR

Frukost samt morgon-
- och kvällsbastu ingår.

Erbjudandet gäller
1 januari - 31 mars 2008
mot uppvisande av
denna reklam.

- Mysigt hotell med alla bekvämligheter

- bastu - 8 konferensrum
- Buss 5 och 32 från centrum, hållplats "Kerese"

Nyrenoverade Grill 89 öppnar i mars!

M nniku tee 89, 11213 Tallinn, tfn. +372 6 105 201, fax +372 6 105 245
e-mail: hotell@dzingel.ee, www.dzingel.ee

restauranger

✓ Regatt återinvigt

Restaurang Regatt på Tallinns OS-centrum har slagit upp dörrarna i ny skepnad. Från baren har man en hänförande utsikt över Tallinn och Tallinnbukten. Restaurangen tar emot 240 gäster och den är behagligt indelad i mindre sektioner. Dans och kabaré på kvällarna. Ligger vid havet i den vackra stadsdelen Pirita, ca 6 km från Tallinns centrum.

Restoran Regatt och Seaside Lounge, Regati pst 1, Tallinn.

✓ Årets gräddlikör

Likören Amarula från Sydafrika utsågs till världens bästa gräddlikör 2007 vid tävlingen Best Liqueur in the World, The International Wine and Spirit Competition 2007 (IWSC). Viktigaste komponent är marulafrukten, mera känd som elefanträdd eftersom frukterna är elefanternas favoriter. Amarula-trädet har även rykte om sig att föra med sig lycka och fruktbarhet. Likören framställs av fruktsaften och skalet. Av de bästa frukterna tillverkas vin som destilleras, efter ett par års lagring tillfogas färskt skal och likören är klar. Eftersmaken är lång och härlig. Amarula kan avnjutas som den är, med is, som cocktail eller för att smaksätta maträtter. En öppnad flaska kan bevaras i ett halvår. I Estland kostar en literflaska cirka 320 EEK (SEK 190).

✓ Laga din egen middag

På restaurang Karl Friedrich på rådhusplatsen i Tallinn kan gästerna aktivt hjälpa till i köket.

Sammanlagt 16 personer ryms för att tillaga en tre-rätters middagsmeny. Först kommer man överens med kocken om menyn, varefter kocken ger en presentation kring matlagningens hemligheter och innersta väsen. Som gäst kan man lära sig tillaga en lättrokt carpaccio på oxkött eller en ugnspudding på grönpeppar. När maten väl är klar njuter och analyserar man den tillsammans med kocken.

Karl Friedrichs kock Veiko Ruukel är välkänd från en av de största dagstidningarna i Estland, Eesti Päevaleht. Kurserna kostar 600 EEK per person. I priset ingår dessutom ett par glas vin.

Restoran Karl Friedrich, Raekoja plats 5, Tallinn.
Kartkod: Gamla stan H1.

Ribe – träffsäker konkurrent bland Tallinns bättre restauranger

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: JAAK KADARIK

Vene-gatan i gamla stan har blivit Tallinns restauranggata. Det senaste tillskottet är Ribe som för tankarna till staden Ribe i Danmark eller ripa, som heter *ribe* på danska.

Låt fantasin flöda men Ribe har inget med vare sig Danmark eller fåglar att göra. Det är en estnisk restaurang. Förbi är de dagarna när man helt enkelt kunde öppna en restaurang, Ribe har lagt sig på en hög ribba, både interiörmässigt såväl som kulinariskt. Stället passar utmärkt för lunch men med tanke på kokkonsten är det ännu närmare att njuta här en helkväll.

Inredningen är sval och egentligen tidlös, ingenting dominerar, färgvalvet är diskret, tonerna ljusa och dukar och servetter klassiskt vita, kanske Scandinavian Modern, kanske något klassiskt euroamerikanskt som hämtat från en elegantare femtiotalfilm.

Menyn är nutidsenligt kosmopolitisk.

Varför inte börja med en krämig blomkålssoppa med getost? Krämhetsen var perfekt, och getostsmaken inte alltför genomträngande, men den balanserade blomkålsmaken på ett utomordentligt bra sätt. Min kollega valde en klassisk risotto på karljohanssvamp. Ribe lockar även med förrättsdelikatesser som färska sniglar, antipasti, det vill säga ett urval italienskinspirerade förrätter, mustig bouillabaisse eller varför inte stekt gäsliver i Sauternes?

Ibland blir man frestad av en riktig biff. Jag smakade på oxinnersfilén i rödvinsås på en grönsaksragu och röstliknande potatis. Hade bett att få filén medium rare – och behövde inte bli besviken. En annan sann läckerhet visade sig vara lammkarrén med en härlig

Personalen får liksom maten höga betyg

grönsakspaj och rödvinsås. Om vi nu insisterar på att namnet Ribe har med ripa att göra, så finner vi även vilt på menyn, så som lättrokt ankbröst med risotto på pumpa, grillad fasanfilé med svartrotstertelett och pärlhöna med grönsaksstrudel.

Jag avslutade middagen med en delikat crème brûlée – ett säkert kort.

Kocken Jevgeni Jermoškin har verkligen lyckats med att komponera en exklusiv meny. Råvarorna är de bästa, annars hade resultatet uteblivit. Till sin hjälp har han sommeliern Margus Linkgreim som kan ta er på en behaglig färd genom vingårdarna och föreslå vad som passar bäst. Vinlistan är imponerande och spänner över hela världen.

Ribe får faktiskt ytterligare ett antal pluspoäng för den trevliga servicen. Ett tecken på framgång är att Ribe ofta kan vara fullt, dvs man gör lämpligast i att beställa bord.

Prisnivån för Ribe är helt acceptabel med tanke på den förträffliga maten och servicen. Förrätterna och sopporna går på 80–150 EEK (50–90 SEK) och huvudrätterna på 180–260 EEK (110–160 SEK)

Lunchtid serveras dagens rätt klockan 12–16. ■

Var hittar man dem?

✓ Ribe, Vene 7, Tallinn
Tfn +372 6 313 084
Öppet dagligen utom
måndag/söndag: 12–23
Kartkod: Gamla stan H2

Müüdi 3, gamla stan,
Tallinn
Öppet dagligen 12-24
Tfn. +372 6 412 456
reserve@turg.ee
www.turg.ee

Trevlig och mysig källarrestaurang i närheten av Tallinns rådhushusplats. Vänlig betjäning. Internationell a la carte meny och riklig buffé, även till lunch. Varva ner och gör besöket hos oss till resans höjdpunkt! Välkommen!

Maikrahv
restoran

Restaurang Maikrahv
Internationellt kök med lokal kryddning.
Upplev smaksensationer i historisk miljö
vid rådhusstorget i hjärtat av Tallinn.
Levande musik på helger.
Bordsreservation rekommenderas.

Öppet dagligen 12 - 24
Raevoja Plats 8, Tallinn
Tfn. +372 6 314 227
reserve@maikrahv.ee
www.maikrahv.ee

café **TAO**

fräscht och häftigt

Tornimäe 3, Tallinn (Tornimäe Ärikeskus- första våningen)
Öppet Må - Fr 8-24, Lö -Sö 10-24
+372 6 164 40 / info@cafetao.ee / www.cafetao.ee

VI KÄNNER ESTLAND SOM VÅR EGEN FICKA

person

Trivimi Velliste (60):

- ✓ Gift, två söner en dotter
- ✓ Utrikesminister 1992-1994
- ✓ Estlands FN-ambassadör 1994-1998
- ✓ Parlamentsledamot för konservativa IRL
- ✓ Fil kand från Tartu universitet
- ✓ Har arbetat som journalist och översättare

Trivimi Velliste sätter Estland främst

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: SCANPIX OCH DELFI PRESSIFOTO PILT.DELFI.EE

Trivimi Velliste (60) är en av de personer i Estland som förmodligen alltid kommer att ha epitetet kompromisslös och djärv.

För tjugo år sedan tog han initiativet till det så kallade Fornminnessällskapet med syfte om att värna om Estlands historia och kultur.

Trivimi Velliste har varit utrikesminister och FN-ambassadör och är sedan flera år parlamentsledamot.

Vad betyder Estland för dig?

Alla biologiska varelser har sin hemort inkodad. Fåglar kommer alltid tillbaka till det ställe där de har sitt ursprung. Jag var FN-ambassadör i New York i fyra år, när jag kom tillbaka till Estland kände jag att jag kommit hem. Begreppet fosterland eller fädernesland går tillbaka till födelseplats.

Du är ett "Stalins-barn" dvs född under den värsta terrorn 1947, minns du något från Stalintiden?

Jag kommer ihåg Stalins begravning. Vi bodde i Tartu, jag var sex år gammal. På befallning tjöt alla fabriksvisslor över hela Sovjet. Mamma sade att jag och min fyraåriga syster måste stå i givakt trots att vi var hemma och dörren var låst. Först senare förstod jag mammas agerande. Hon ville vara säker på att vi inte skulle råka ut för svårigheter om någon skulle fråga oss barn vad vi gjorde under begravningen och på så sätt ange oss. Min mor handlade pedagogiskt helt riktigt.

Utvecklingen i Ryssland och Putins ungdomsrörelse är oroväckande. De unga tror blint på vad som sägs dem. Det hela påminner om Hitlerjugend.

Sextioalet präglades av en tövädersperiod, i alla fall med sovjetiska mått mätt. Kan man tala om liberalism?

Universitetstiden i Tartu mot slutet av sextioalet var liberalare. För första gången fick studenter gå med fackeltåg genom staden. De fria idéerna kom till uttryck, rädslan hade avtagit, studenterna hade inte direkt upplevt Stalins terror, förföljelser och tortyr. Information om Pragvåren nådde Estland. Till och med universitetets kosmopolrörelse (kom: *den påtvingade ungtkommunistiska rörelsen*) var genomsyrad av estniskvänliga personer. Jag minns en temaafton med titeln "Ateistisk kväll" men som innehållsmässigt var bibelläsning på engelska, tyska och finska. Det hela var som en trojansk häst!

Den politiska tillbakagången kom med Brezjnev, speciellt i samband med hundraårsfirandet av Lenins födelsedag 1970. Den ideologiska kontrollen skärptes.

Du är känd för din orädda och kompromisslösa inställning till sovjetmakten och som självständighetsivrare från den sjungande revolutionen 1988. Hur växte inställningen till sovjetmakten fram inom dig?

Jag var elva år och gick i fjärde klass i Tartu. På gården fanns vedbodarna med en vind. Några kompisar och jag bildade ett "hemligt sällskap" där vi diskuterade hur man kunde stjäla sovjetmakten. Föräldrarna hade av rädsla aldrig talat om sovjetsystemets hemskheter. Troligtvis var det någon instinkt inom mig som gjorde att jag var emot systemet. Mina kompisar hade väl hört mer om systemet, likaså hade jag snappat upp saker i vuxnas sällskap. Vår "hemliga klubb" var ju på barnasinnets nivå, men märkligt nog har det senare visat sig att det fanns massor av liknande sammanslutningar.

När blev du mer medveten?

Med tiden fick jag en konkret förståelse för situationen. Mot slutet av gymnasietiden började jag som 16-17-åring lyssna på Voice of America på estniska. Mottagningsförhållandena var bra på landsbygden hos mina släktingar men i städerna hade man störsändare. Jag hörde en hel del om ockupationen och om Estland när äldre satt och pratade. Jag lyssnade även på BBC.

svart och en vit. De hängdes bredvid varandra. Detta ingöt mod. Lavinen hade kommit i rullning och strax vajade flaggan överallt. Oron var dock stor för att de sovjetiska ockupationsmyndigheterna skulle ingripa.

Vad var det för skillnad mellan den andra folk rörelsen Folkfronten och Fornminnessällskapet?

Folkfronten bildades med sanktion av sovjetmakten till stöd för perestrojkan medan Fornminnessällskapet var helt fristående. Fornminnessällskapet hade inledningsvis inget politiskt mål. Efter ett tag togs initiativet till den så kallade estniska kongressen som utgick ifrån att Republiken Estland hela tiden funnits, men att den varit ockuperad. Om det finns en republik, då finns det medborgare, och en grundlag som är i kraft. Det var nu dags att upprätta register över medborgarna utifrån de tidigare socknarnas folkbokföringsregister. Dessa utsåg i sin tur folkvalda som bildade den estniska kongressen. I takt med detta märktes en ständigt tilltagande nervositet från Moskva. Kontrollen hade gått över styr och medborgarrörelsen i Estland hade fått luft under vingarna.

(Efter den återupprättade självständigheten överlämnade den estniska kongressen mandatet att leda landet till Estlands riksdag.)

Det görs ofta gällande att Estlands politiker idag har fjärrat sig från folket. Hur ser du på detta?

Det är nog tyvärr inte bara ett problem för Estland men för hela den demokratiska världen. I flera västeuropeiska länder är misstroendet ännu större än i Estland. Vi lever i ett informations- och konsumtionsamhälle där individualismen slagit rot. Idealistiska värderingar har förskjutits och tabloidpressen dikterar normer och värderingar. I pressen rapporteras ytterst sällan om politiska framgångar.

Men faktum kvarstår att stora befolkningslager hyser misstro mot politiker? Vad gör politiker för att komma tillrätta med detta?

Det är viktigt att vi som politiker har täta kontakter med väljarna. Vårt parti IRL ordnar ofta regionmöten med information om arbetet i parlamentet. Partiets ungdomsförbund har sina egna tillställningar. Givetvis arrangeras allmänna möten för dem som inte är partimedlemmar. Folk är intresserade. Alla partier arbetar på samma sätt. Vid möten med väljarna ställer de ofta krav. John F. Kennedy ställde motfrågan

Trivimi Velliste med maka på en mottagning

"Vad kan ni göra för USA?" och jag brukar parafasera: "Vad kan ni göra för Estland?"

Som parlamentariker får man även e-post och brev från väljarna. Men det kunde vara fler!

Den nuvarande regeringskoalitionen är mandatmässigt stark i parlamentet och består av tre partier. Är det bra med en stark koalition?

Regeringspartierna måste givetvis räkna med varandra och jämkas sig samman. Vi har olika ideologier. Socialdemokraterna står till vänster, vi i mitten och Reformpartiet till höger i fråga om ekonomin. I fråga om samhällliga frågor är vi säkert konservativast genom att mest värna om traditionella värderingar, däribland tron på familjen. Vår riktlinje är att älska din nästa, dvs respekt för medmänniskorna.

Estland fyller 90, hur ser födelsedagsbarnet ut?

Barnets drömmar har uppfyllts. Vi är med i Nato och EU och känner oss skyddade från Ryssland, vilket bland annat kom till uttryck i samband med fjolårets konflikt kring bronsstatyn. Sveriges och Finlands ställningstaganden var här av stor vikt. Vi har uppnått mer än vad vi vågat drömma om. Vem kunde för tjugo år sedan tro att vi idag skulle ha lika välfyllda köpcentra som i Västeuropa? Sätillvida har vi hamnat i paradiset.

Problemet ligger i att vi har kommit att avguda kommersialismen och konsumtionssamhällets mönster och att vi förlorat våra grundvärderingar från äldre generationer. Andliga och själsliga värderingar har förskjutits, vårt historiska minne försvagats. Förvisso väcktes det vid aprilroligheterna.

Vari ligger farorna för Estland? Utvecklingen i Ryssland och Putins ungdomsrörelse är oroväckande.

De unga tror blint på vad som sägs dem. Det hela påminner om Hitlerjugend.

En annan fara utgörs av västliga politiker som är invaggade i tankemallar som är bekväma och som inte tar den hotfulla utvecklingen i Ryssland på allvar. Efter Berlinmurens fall har många västliga politiker tyckt att alla problem är lösta och farorna undansvepta. I Estland får vi ofta höra att vi är russofober.

Vad är Estlands internationella bidrag?

Vi stöttar nya demokratier och koncentrerar oss på de så kallade GUAM-länderna, dvs Georgien, Ukraina, Azerbajdzjan och Moldova. Samtliga är före detta sovjetrepubliker, vi har en gemensam historia från sovjettiden och kan, om vi vill, kommunicera på ryska. Mottot för samarbetet är "It can be done".

Kan ett litet land som Estland spela någon roll i EU?

Vår målsättning är att EU har en enhetlig utrikespolitik, bland annat gentemot Ryssland. Vi ser störst faror inom energiområdet, där Ryssland försöker slå kilar mellan olika medlemsländer. De största förlorarna på sikt är just de som sluter separata avtal.

En annan fråga som engagerar oss är EU:s European Neighbourhood Policy och utarbetandet av gemensamma positioner.

Inom vilka områden ser du ett närmre samarbete med Sverige?

Varför inte forska mer kring den så kallade "goda svensktiden" och då med inriktning på dess inflytande på estnisk lyrik. Det är ett mycket intressant område!

Av yttersta vikt är även information om Estland i Sverige, detta inte minst för att ha Sverige som en bundsförvant i olika frågor och krissituationer. ■

Läckra Ösel och Kuressaare

TEXT: MIKKO SAVIKKO, FOTO: ARENSBURG BOUTIQUE HOTEL

Ösels huvudort Kuressaare har under senaste år blivit en attraktiv spa-ort.

År tillkommer ytterligare två nya spa-anläggningar. Hotellen Arensburg och Johan har öppnat spa-avdelningar. Båda ligger mitt i Kuressaare på gångavstånd till torget, strandpromenaden, stranden och biskopsborgen.

Historia och nutid

Arensburg Boutique Hotel & Spa ligger inrymt i en 300 år gammal byggnad som genom den nya spa-avdelningen fått en modern tillbyggnad.

I den nya byggnaden är åtminstone fönstren annorlunda, de är sneda och vetter åt alla håll. Ett annat inredningselement är konsten med ståtliga inramningar. Det finns ramar utan konst...och tvärtom! Varför inte! Alla rum är individuella med de största kon-

Avslappnande behandlingar även för män

traster i det svart-vita. Och visst skapar svart i kombination med förgyllt en speciell stämning!

Bastufest

Även i hotellets privatbastu kan man njuta av elegant miljö. Här finns förutom vanlig bastu ångbastu och bubbelbad. Stämningen i bastun blir speciellt romantisk till skenet av stearinljus. Avdel-

ningen är tillräckligt stor för att ta emot upp till tio personer. Om man vill, kan man även utnyttja bassängen. Till bastun kan man beställa mat och dryck. För fem personer kostar bastun 350 EEK per timme, varje ytterligare person betalar 50 EEK. Förslagsvis beställer man bastu för ett par timmar. Denna umgängesform hör till de vanligare i Estland.

Behandlingar för kvinnor och män

Flertalet män har aldrig provat på ansiktsbehandling. De vet bara vad det är genom sina fruar. På mindre än en timme blir även det mest barkade och maskulina ansiktet sammetslent och välvårdat. Rengöring, peeling och en mask i kombination med en lätt massage påverkar utseendet till det yngre.

På Arensburg Boutique Hotel & Spa erbjuds så kallad knytnävs-massage, men endast för män! Massören tar till något tuffare tag, men man behöver inte vara rädd.

Man kan även få tibetanskinspirerad saltbehandling som i kombination med massage rengör kroppen från restprodukter. Varma saltpåsar får verka en stund på ryggen. Proceduren består även av en lättare massage som balanserar kroppens energi.

Vinkällare och frukost på terrassen

Sommartid kan man njuta av frukost på hotellterrassen. Vintertid sitter man givetvis inomhus. I den nya byggnaden ligger restaurangen Lounge med utsikt över bassängen, intill ligger konferensrummen. I restaurangen kan man vissa kvällar njuta av jazzmusik.

Hotellets restaurang samt vinkällaren ligger i huvudbyggnaden. Den mysiga vinkällaren med öppen spis rymmer ett tjugotal gäster. ■

Otepää är vintersport

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: OTEPÄÄ TURISTINFORMATION

Otepää förknippas med vintersport i Estland - här körs Tartu Maraton som ingår i Wordloppet, förutom att många av landets toppskidåkare kommer från orten.

Otepää erbjuder utmärkta skidspår

Den lilla staden Otepää ligger vackert i det böljande sydestniska landskapet på cirka 45 minuters avstånd från Tartu. Under hela vinterhalvåret pågår här en febril vintersportaktivitet. Man kan prova på lång- och utförsåkning, snowboard, skridskor,

snöskoter, släde, ja till och med vintergolf.

De preparerade banorna för längdåkning är i utmärkt skick så snabbt snön lägger sig. En del startar inne i Otepää, andra på olika ställen runt staden. Många är belysta, de är väl underhållna och det finns omklädningsrum,

duschar med bastu, matställen och uthyrning av allehanda utrustning på ett flertal ställen.

I Otepää skryter man även med sina utförsåkningsbanor! Näväl, man kan åka utför, det finns skidliftar som tar en upp, men nedfarterna kan snarare räknas i sekunder än minuter! Den längsta är på dryga

Klubbhuset med restaurang

500 meter. Trevligast är kanske after ski-aktiviteterna mitt i Kuutsemägi-backen.

En ny hoppbacke på 90 meter har nyligen invigts vid Tehvandi idrottsanläggning i Otepää. Backen håller internationella mått och här finns även ett utsiktstorn. www.tehvandi.ee

Otepää Golfbana lockar med vintertävlingar www.otepaagolf.ee. På den underbara golfklubben finns en exklusiv restaurang Oscar's.

Inför vintersäsongen har ett nytt hotell - Hotell Murakas - öppnats. En massa attraktiva övernattningspaket erbjuds. www.murakas.ee. Varför inte mysa och njuta av gourmetmiddagar kalla vinterkvällar?

Tammuri talu står öppet med inte bara god mat men lägg därtill en imponerande vinkällare. Kontakt: Erki Saar, tel 53 585 140. Om man efter en dag utomhus vill lära sig något nytt kan man göra detta hos smeden Mart Salumaa sepikoda, Smedjor är alltid varma och det bjuds på en hel del läckerheter även för den som är hungrig. www.hot.ee/theblacksmith/

Turistkontoret i Otepää har vänlig och hjälpsam personal! www.otepaa.ee ■

Hur tar man sig dit:

✓ Med buss eller bil, cirka 250 km från Tallinn och 50 km från Tartu

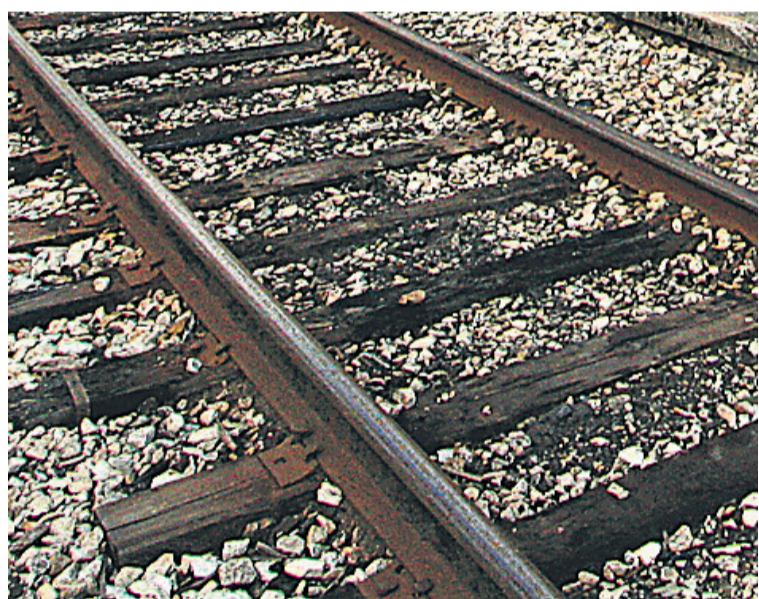
The Baltic business guide

Det privata företaget firar tjugo år

Dagens Estland tillhör en av världens mest liberala ekonomier med ett minimum av byråkrati och hinder. Banksystemet fungerar utomordentligt och vettiga lagar och förordningar reglerar ekonomin. Resultatet har varit en enastående snabb utveckling. Mot bakgrund av detta är det svårt att föreställa sig hur situationen var för ganska precis tjugo år sedan. Då slingrade sig köerna långt ut på gatorna, folk stod och väntade och hoppades att man skulle finna det allra nödvändigaste som toalettpapper, dambindor, mat och mediciner. Det rådde brist på precis allt i den sovjetiska planekonomin. Det privata företaget och ägandet avskaffades med sovjetockupationen 1940 även om det senare förekom en omfattande privat spekulation på statens bekostnad under alla sovjetåren. 1988 dök de första privata kooperativen upp, vilket den liberalare sovjetiska politiken börjat tolerera. Folk hade under årtionden haft tid att tänka ut allehanda

idéer vad man skulle vilja syssla med, bara tillfället gavs. Det rådde ingen brist på fantasi. De första privata barerna, caféerna och videosalongerna dök upp, om än ack så torftiga. Folk fick tillstånd att resa utomlands och köpte med sig jeans och hemelektronik som såldes dyrt. Andra bakade väfflor och ytterligare någon började förmedla finansiella tjänster. Ekonomin kom igång. Eftersom den svarta kursen på den sovjetiska rubeln var mycket låg lyckades de mest driftiga personerna skapa stora förmögenheter genom sina affärer. För en dator som köpts i Sverige kunde man i stort sett köpa ett helt hus i Tallinn! Det är idag svårt att begripa att förhållandena var så pass erbarmliga för bara tjugo år sedan och att Estland idag är ett Mekka för det privata företaget. Klart är att om Estland vill fortsätta med sina framgångar krävs en mycket snabb anpassning och omställning av industrin och näringslivet för att öka värdet i produktionsledet i den lokala industrin.

ekonominyheter

✓ Minskade godsvolymer

Godsvolymererna på de estniska järnvägarna som till 75 % består av oljeprodukter från Ryssland minskade under 2007 med drygt 17 %. Transitvolymererna som skickades vidare genom estniska hamnar minskade med hela 25 %. Tillbakagången kan ses i ljuset av de politiska problemen mellan Estland och Ryssland som accentuerades genom konflikten kring det sovjetiska krigsmonumentet som flyttades i april i fjol.

✓ Estland föll i konkurrensligan

Estland ligger på plats 22 i fråga om internationell konkurrenskraft i en undersökning bland 55 länder. I jämförelse med förra året är detta en tillbakagång från plats nitton. USA ligger på första plats och Estland når upp till 74 procent av USA:s konkurrenskraft.

✓ Inflationen ökar och spökar

Inflationen i uppgick i december till 9,6 % i jämförelse med parallellperioden för ett år sedan. Det är den högsta inflationsnivån de senaste tio åren. En stor del av inflationen härrör sig till stigande energipriser.

Inflationen de senaste åren har legat på måttliga 3-4 procent. För helåret 2007 blev inflationen 6,6 % och den förväntas bli förhållandevis hög under det nya årets första kvartal.

✓ Småbilar på väg

I takt med de snabbt stigande bränslepriserna förväntas försäljningen av mindre bilar öka på bekostnad av stora stadsjeepar och andra bränsleslukande fordon. Under 2007 såldes 31 000 nya bilar i Estland, en uppgång med 20 %. Lägg därtill en omfattande privatimport och försäljning av begagnat. Bland nybilarna var Toyota, Honda, VW, Citroën och Mazda populärast.

✓ Containersamarbete med Kina

Tallinns hamn har slutit avtal med hamnen i Ningbo, världens fjärde största om transitering av containrar. Enligt avtalet blir Tallinns hamn omlastningshamn och distributionscentrum för gods mellan Skandinavien och Kina med en inledande kapacitet på 1 miljon containrar per år.

Första mötet avgörande – you can only leave a first impression once

TEXT: GUIDO PAOMEES, FOTO: VAIN JA PARTNERID

Guido Paomees lär ut säljknepen

Uppmaningen "Köp elefanten!" är säkert en misslyckad inledning till vilket säljmöte som helst.

En sälj-köp process skall baseras på frivillighet med resultat att kunden får det han eller hon behöver och vill ha. Verktygen finns förvisso hos den som inleder säljprocessen, dvs hur man skapar rätt stämning och så att ingen känner sig utsatt för något köptvång. Det är även viktigt att köparen har friheten att fatta sina beslut själv. Dessutom är det lättare att fatta ett köpbeslut i en positiv situation och stämning. Köparen måste invaggas i känslan att säljaren bara vill bistå, oavsett hur det blir med försäljningen.

Visst blir intrycket av säljaren dåligt om han tittar bort, är nervös, talar i telefonen eller kommer av sig i diskussionen. Osammanhängande tal förvärrar saken ytterligare. Undersökningar har visat att vårt kroppsspråk och utseende avslöjar betydligt mer än det vi säger. Ordets betydelse i köpprocessen utgör bara 7 %, medan intonationen står för 38 % och kroppsspråket för hela 55 %.

Skratta och världen skrattar tillbaka! Vid ett möte förmedlar

du det bestående intrycket av dig och din firma inom loppet av de första sekunderna. Det är därför oerhört viktigt att det första intrycket blir riktigt om du vill vinna nya kunder idag eller i morgon. Däremot är det mycket lätt att förstöra alla framtida relationer om man uppfattas som ignorant och inkompetent. Det gäller därför att som säljare investera i en positiv stämning och proffsighet. Då kan du med stor sannolikhet skörda framgångar redan efter det första besöket.

Ytterligare en bidragande framgångsfaktor är grundläggande kompetens om det som du säljer, oavsett om det handlar om varor eller tjänster. Kompetens är en förutsättning för att skapa tillförlitlighet. Konstlad vänlighet, aggressivt uppträdande och ironiska skämt kan vara förödande och kan vara tecken på bristande kompetens. Vid en första kontakt bör man undvika att vara alltför familjär, högdragen eller skämtsamt kring företaget och produkten som man representerar. Var balanserad och måttlig.

En ordentlig hemläxa är en förutsättning för framgång. Det lönar sig att ibland ha bakgrunds-

information om kundernas hobbies och fritidssysselsättningar. Kanske är de intresserade av segling, tala då om vindarna. Kanske är kunden intresserad av hundar, passa då på att prata om taxens goda egenskaper! Ett tacksamt tema för small talk är vädret eller kontorets utformning. Detta får dock inte vara en reservvariant. Diskussionen skall vara avspänd och fungera som en lämplig isbrytare för att så småningom gå över i en sakförhandling.

Steg för steg och undan för undan skapar försäljaren en stämning och situation där köparen känner sig trygg och bekväm och gärna skulle uppfatta ytterligare möten som något positivt. Det första mötet är avgörande för den fortsatta utgången! Erfarenheter visar att dörrar snarare öppnas för vänner än för försäljare.

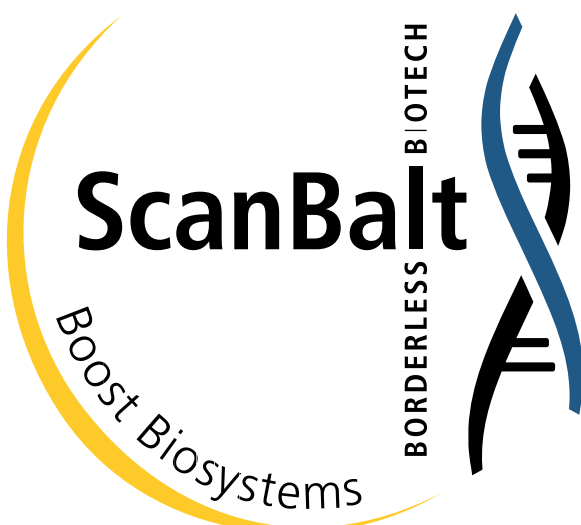
Guido Paomees

Vain & Partnerid konsult

BioTech Partnering – bioteknologiseminarium i Stockholm den 19 februari

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Estland ligger långt framme inom bioteknologi – ett hett ämnesområde.

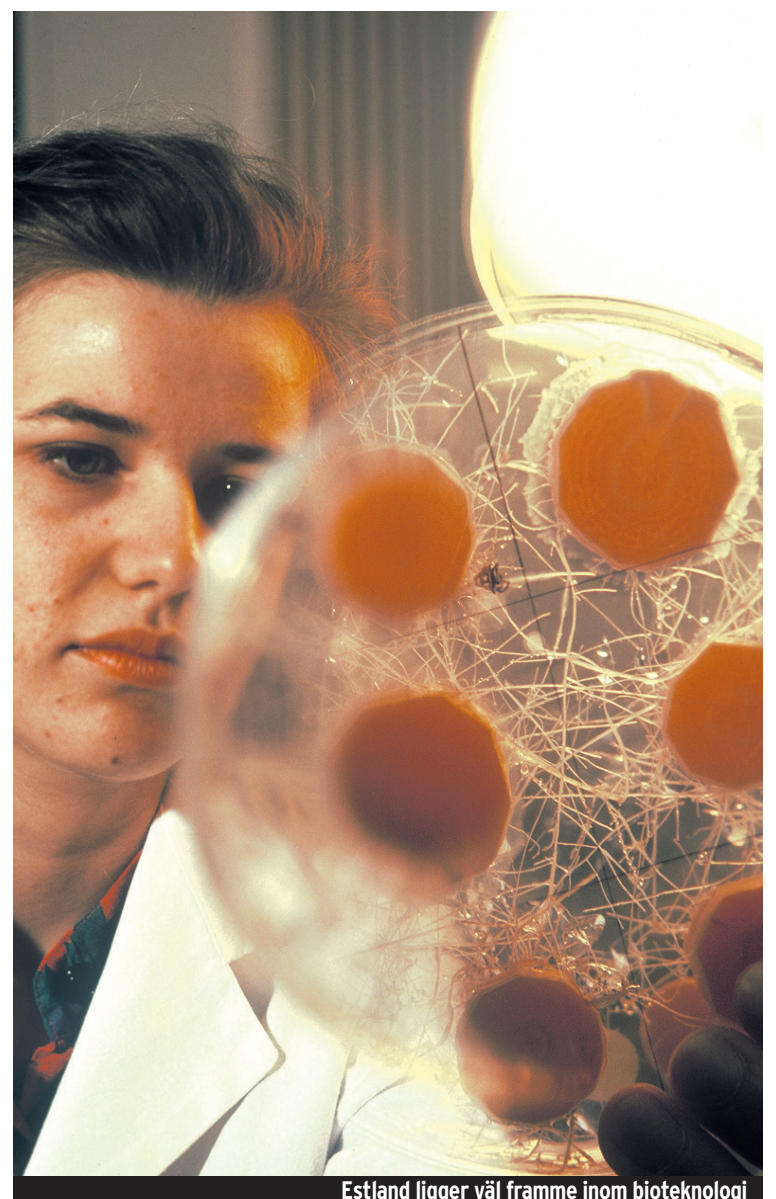

Tisdagen den 19 februari arrangeras ett bioteknologiseminarium på Estlands ambassad i Stockholm inom ramarna för Stockholm Biotech Partnering – The Swedish-Estonian B2B.

Syftet med seminariet är att skapa kontakter mellan svenska bioteknologiföretag och estniska forskare. Estland är mycket starkt inom bioteknologi och centra för detta finns vid Tartu universitet, Tallinns tekniska högskola och ett antal forskningsinstitut. Seminariet är gratis.

För mer information kontakta www.scanbalt.org/biosystems.

Seminariet äger rum på Estlands ambassad, Tyrgatan 3/3a, Stockholm med start klockan 10 och avslutning med en middag. ■

Estland ligger väl framme inom bioteknologi

business guide

Hur tillbringar ester semestern i Estland?

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: TALLINN CITY TOURIST OFFICE & CONVENTION BUREAU

Ester är aktiva på sin semester visar en undersökning som Estlands Turistråd genomfört, närmre hälften föredrar en så kallad aktiv semester.

Två tredjedelar av alla personer i Estland reste i fjol runt i landet. Aktivast är åldersgruppen 15 – 39 år. Hela 97% tog del av någon aktivitet ute i naturen.

På första plats (77%) hamnar naturpromenader och vandringar, bland annat för att njuta av stillheten. 59% ville bekanta sig med naturupplevelser. Av dem vandrade 40%, 38% cyklade och 38% njöt av naturen på skidor, skridskor eller snowmobil. 20% paddlade kanot, kajak eller åkte småbåt och 11% surfade eller seglade.

Bland dem som åkte runt i landet sade 14% att de regelbundet håller på med någon konkret aktivitet, 31% sade sig prova på olika aktiviteter och 55% kom i kontakt med olika aktiviteter mest genom en slump.

Idrott och sport i naturen lockar givetvis fler unga men också fler höginkomsttagare.

De flesta arrangerar sina aktiviteter på egen hand, bara 8% anlitar reseföretag. I cirka 16% av fallen genomför man aktiviteter tillsammans med vänner eller kollegor.

Det stora flertalet inhemska turister är nöjda med utbudet i fråga om aktiv semester, dvs utomhusaktiviteter. De flesta anser saklig information om sevärdheter är tillräcklig.

Folk som hyr utomhusutrustningar var även de nöjda med utbud och kvalitet. På fråga hur man uppfattar prisnivån, blev svaret 3.4 på en femgradig skala.

Undersökningen baserar sig på tusen personer i åldern 15 – 74 år. ■

Ester tillbringar gärna fritiden utomhus

Drömfastigheter på *Ösel*

Eleganta Merikotka området i Kuressaare alldeles intill det stora golfcentret och Ösels spa - och wellness anläggningar

Saaremaa Golf Centre

Residential Area

Exklusiva tomter (835-1170 m²) mitt på golfbanan med nödvändig infrastruktur. Även lägenheter finns inom området.

Priser från och med 58 703 €

saaremaa.aakv.ee/golf

Merikotka Apartments

1-4 rums lägenheter (43,2 - 81,9 m²) av högsta kvalitet alldeles intill det stora golfcentret.

Priser från och med 52 956 €

www.aakv.ee/merikotka

Anli Alliksoon

A&A Real Estate

Ösel, Kuressaare, Tallinna 19

GSM: +372 50 777 22

Tfn/fax: +372 610 8777

anli@aakv.ee
saaremaa.aakv.ee

Ösels första golfbana

TEXT: LASSI PEKKA TILANDER, FOTO: JAAK KADARIK, KAART A&A KINNISVARA

Ösels (Saaremaas) första golfbana, Saare Golf, blir färdig spelsäsongen 2008. Banan ligger alldeles intill Kuressaare på några minuters promenadavstånd från de största spa-hotellen.

Saare Golf – ett mästerverk i högteknologi

Från banans södra ända är det bara 200 meter till havet. Banans västra sida gränsar mot ett naturskyddsområde, en känd häckningsplats för fåglar. Även på den egentliga banan är naturen starkt närvarande. I den för Ösel typiska terrängen stimuleras sinnet verkligen av den varierande växtligheten, vattenväxterna på de låglänta områdena samt de vidsträckt områdena med enbuskar.

Senaste tekniken

Saare Golf är byggd enligt senaste know-how och uppfyller alla de krävande normer som USGA (United States Golf Association) ställer. Under torrperioder sköter ungefär 650 datastyrda sprinklers grönskan. Bevattningssystemets rörlängd är över 22 km. Planens upptorkning baserar sig på områdets lutande ytor. Ur brunnarna som anlagts i sänkorna leds regnvatten till stora bassänger. För-

utom den tekniska överlägsenheten bidrar formgivningen av hela området att spelet blir speciellt intressant. En mjukt formgiven golfbana är också visuellt vacker. Av över femhundra banor i norra Europa är bara ett tjugotal byggda utifrån motsvarande teknik.

Tilltagna ytor

Spelområdena är stora, varför man vid slitage kan garantera god kvalitet och en bra spelyta under hela säsongen. Vid varje hål finns tre eller fyra utslagsplatser vilkas sammanlagda yta per hål är minst 400 m². De stora, i medeltal 700 m² stora och intressant formgivna greenerna erbjuder ett stort antal olika alternativ för flaggans placering. För att uppnå bästa resultat måste spelaren kunna placera bollen rätt redan före inspelsslagen. Mindre erfarna spelare uppskattar säkert greenerna samt den breda fairwayen där det är lätt att hålla bollen i spel. Banan är 6500 meter lång och är en par 72-bana.

Också andra faktorer är av högsta klass på Saare Golf. Den stora rangen på 2,6 ha gör det möj-

Var hittar man dem?

- ✓ **Saare Golf**
Tallinna 10, 93813 Kuressaare
Tfn: +372 51 41131
info@saaremaagolf.ee
www.saaremaagolf.ee
- ✓ Estonian Air och Skyways flyger till Kuressaare/Ösel från Arlanda upp till fem gånger i veckan under högsäsong.
- ✓ Från Tallinn flyger man till Ösel på 45 minuter. Bil och färja tar cirka fyra timmar.
- ✓ www.saaremaa.ee

ligt för större grupper att träna samtidigt. Därutöver finns två träningshål, chip/bunkerslagsgreen samt en vidsträckt övningsgreen för putting i närheten av den första utslagsplatsen.

Klubbhuset på två våningar ligger mitt på området och all verksamhet finns i dess omedelbara närhet.

Efter en intensiv speldag är en stunds avkoppling på klubbhusets terrass kronan på verket! Härifrån öppnar sig de nionde och artonde greenerna mot väster samt Ösels vackra natur gör sig där som bäst. ■

We are No 1 at
SALES & SUCCESS
in the Baltics.

We have trained and developed more than 20 000 successful salespeople and managers in 10 years.
In-house top-down training, coaching and consulting tailored to improve your company's performance.
At every level.

VAIN
& PARTNERS

Find out more: www.vain.ee, www.peepvain.com

Vår erfarenhet är Din upplevelse!

Estonian Holidays är den äldsta och mest erfarna researrangören i Estland. I företaget arbetar ett hängivet team av flerspråkiga professionella samordnare, som alla bidrar med kreativitet, entusiasm och en mångårig kunskap till allt vi arbetar med.

Vi erbjuder många reserelaterade tjänster bl.a.:

- Logi, transporter, guide och tolkning
- Arrangemang för möten och evenemang
- Kreativa och stimulerande VIP-arrangemang
- Tjänster för både gruppresor och enskilda resenärer

Vår affärsidé är att tillhandahålla tjänster till högsta kvalitet genom att lyssna till våra kunders behov.

Träffa oss på TRAVEL mässan i Stockholm den 24-27 januari!

Estonian Holidays

Rüütli 28/30, 10130 Tallinn, Estonia
Tel. +372 627 0500
Fax +372 627 0501
E-mail: holidays@holidays.ee
Web: www.holidays.ee

ESTONIAN
HOLIDAYS

business guide

Arkitekturåret i full gång

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: JAAK KADARIK

Estlands arkitekturår har som syfte att uppmärksamma Estlands arkitektur och att få en ökad debatt mellan arkitekter, stadsplanerare och medborgare.

Bbyggkranarna reser sig överallt i Estland, villaområden växer upp som svampar ur jorden och nya kontors- och fabrikslokaler skjuter i höjden. Långt ifrån allt är vare sig vackert eller genomtänkt. Fastighetsspekulanterna styr på bekostnad av stads- och samhällsplanerarna. Fastighetsspekulanterna har den ekonomiska överhanden. Arkitekterna försöker göra sina röster gällande, men tyvärr talar de ofta i motvind. De värnar om det estetiska, om medborgarens rättigheter i stadsrummet och om bestående värden vid byggnation. Många nyrika tror sig veta bäst hur de vill utforma sina nya hem!

Funktionalismens framgångar

Arkitekturen i Estland har genom seklerna starkt influerats av tysk byggkonst. Tallinns gamla stad är det bästa beviset för detta. Landsbygdsarkitekturen har betingats av klimatet och tillgängliga byggnadsmaterial, dvs trä och sten. På tjugotalet gjorde sig den tyska Heimat-arkitekturen gällande. På trettioalet blomrade den estniska funktionalismen upp. Flertalet arkitekter hade då fått utbildning i Centraleuropa och Finland. Den estniska funktionalismen står sig än idag ur ett internationellt perspektiv. Strandhotellet i Pärnu räknas bland de bästa exemplen på funktionalism i världen!

Sovjetiska krusiduller och krokner

Under sovjetockupationens första år påtvingades en stalinistisk stil med krusiduller och barocka utsmyckningar med ideologiska förtecken. På sextioalet dominerade massproducerade panelement och än fulare blev det på åttiotalet när den sovjetiska ekonomin hamnade i kris. Man byggde så kallade socialistiska städer där staten dikterade över boendet. Både kvalitet och estetik åsidosattes på grund av pengabrist. Arkitekterna var däremot väl skolade.

Virrvarr av stilarter

Efter den återupprättade självständigheten karaktäriserades byggandet av ett fullständigt virrvarr av stilarter. Idag tycks arkitekterna ha hittat tillbaka till en balans mellan funktionalism och estetik med ibland mycket träffsäkra verk. Tyvärr har dock stadsplaneringen med tilltagna miljöer för medborgarna fått gett vika för fastighetshajarnas ohämmade pengabegär. ■

Konstmuséet KUMU – ett arkitektoniskt mästerverk

Arkitekturen i samhället

Estland har en gedigen och egen arkitekttradition som går 90 år tillbaka, även detta uppmärksammas genom arkitekturåret. Syftet är att påkalla uppmärksamhet kring arkitektens roll och påverkan i miljö och kulturen, som förbindelselänk mellan människan och det omgivande rummet och för att se på arkitektur som byggnadskonst. Året äger rum som ett samarbete mellan Estlands Arkitektförbund, Estlands Konstakademi och Estlands Arkitekturmuseum. Utställningar, föreläsningar, symposier och tävlingar står på programmet.

Var hittar man dem?

✓ **Estlands Arkitekturmuseum**
Ahtri 2, Tallinn
www.arhitektuurimuseum.ee
Kartkod: A2

Kontakt:
Süda 14, Tallinn
tfn: +372 646 1990
e-mail: info@gildi.ee

STÄNDIGT TILL SALU LÄGENHETER I RENOVERADE TRÄHUS. VI KÖPER TRÄHUS I TALLINN!

INFORMATION OM NYA PROJEKT:
www.Gildi.ee

RENOVERINGSARBETEN UTFÖRS AV
www.vanaasum.ee

INVESTINESTONIA.COM
WELCOME TO ESTONIA

Lär Dig mer om investeringsmöjligheter i Estland

Enterprise Estonia
Liivalaia 13/14, 10118 Tallinn
tfn +372 6279 700
invest@eas.ee
www.eas.ee

Enterprise Estonia Stockholm
Wallingatan 32, 111 24 Stockholm
tfn +46 8 23 60 18
www.investinestonia.com

nyh
när var hur

bank och finans

Hansapank

Liivalaia 8, Tallinn, tfn. +372 6 310 310, e-mail: hansa@hansa.ee, www.hansa.ee. Hansapank erbjuder ett brett urval finansiella tjänster, såväl för privat- som juridiska personer. Hansapank strävar efter långvariga förbindelser med kunderna, erbjuder professionell service och lättillgängliga tjänster i kombination med bibehållen konkurrenskraft.

SEB Ühispank

Tornimäe 2, Tallinn, assistans för affärskunder: +372 6 655 444, e-mail: info@seb.ee, www.seb.ee. SEB Eesti Ühispank är en bank med allsidigt tjänsteutbud och vänder sig till alla som är i behov av banktjänster – privatpersoner, företag och offentlig sektor. SEB Eesti Ühispank förlitar sig på långvariga kundrelationer, kompetens och e-teknologi.

Tallinna Äripank

Vana-Viru 7, Tallinn, tfn. +372 6 688 000, e-mail: info@tbb.ee, www.tbb.ee. Tallinna Äripank grundades 1991 och är en av Estlands äldsta affärsbanker. Banken ägs av såväl juridiska- som privatpersoner. Banken erbjuder sina kunder samtliga grundläggande bank- och finanstjänster, inklusive operationer med ädelmetaller.

Suprema Securities

Tartu mnt 2, Tallinn, tfn +372 6 405 700, e-mail: suprema@suprema.ee, www.suprema.com. Suprema Securities är Baltikums största investeringsbank med kontor i Tallinn, Riga och Vilnius. Suprema erbjuder investeringsbanken kompletta servicepaket: finansiering av företag, värd epappersförmedling, kapitalförvaltning, privat banking och riks kapitalinvesteringar.

LHV Varahaldus

Pärnu mnt 25, Tallinn, tfn +372 6 800 400, e-mail: klienditugi@lhv.ee, www.lhv.ee. LHV kapitalförvaltning erbjuder sina kunder professionella tjänster inom värdepappersförmedling, personlig rådgivning, och portföljförvaltning, för att bistå kunder med de bästa investeringslösningarna. LHV vänder sig till alla oavsett om det handlar

om de första investeringsaktiviteterna eller professionella investorer. Alla våra kunder skall känna sig bekväma och säkra i arbetet med oss.

konsulföretag

Enterprise Estonia

(Enterprise Estonia/Eesti Ettevõtlike Sihtasutus) Liivalaia 13/15, Tallinn, tfn +372 6 279 700, e-mail: eas@eas.ee, öppet må-fr 8.30-17.00. EAS är ett statligt organisation för att främja näringslivsutveckling. Det är en av de största organisationerna i Estland som erbjuder företag, forskningsinstitutioner, den offentliga sektorn och den tredje sektorn rådgivning, samarbete och utbildningspaket.

Vain & Partnerid

Pärnu mnt 139c, information: +372 681 88 40, e-mail: info@vain.ee, www.vain.ee. Vain & Partnerid erbjuder utbildning med eget och andras läromaterial inom försäljning, service, ledarskap och personlighetsutveckling för förbättrad prestation inom arbetslivet. Vain & Partner har som mission att hjälpa folk att utnyttja tid, intellekt och själsliga egenskaper på bästa sätt för att få ut högsta nytta för individen och arbetsgivaren.

Maqs

Roosikrantsi 11, Tallinn, +372 6 676 440, e-mail: tallinn@ee.maqs.com, www.maqs.com. MAQS är den enda internationella advokatbyrå i Estland. Bolaget befinner sig i en stark utvecklingsfas vad gäller kvalitet och prestige. Ytterligare information om vårt arbete, nyheter och specialkompetens finns på vår internationella hemsida www.maqs.com. På denna hittar man även på ett enkelt sätt intressanta sajter om olika juridiska frågor och om genomförda uppdrag.

Rödl & Partners Audit

Roosikrantsi 2, Tallinn, +372 6 805 620, e-mail: tallinn@roedl.ee, www.roedl.ee. Rödl & Partner har som filosofi en välutvecklad företagskultur för att kunna erbjuda komplexa och kvalitativa tjänster oavsett verksamhetsland eller kultur. Det täta nätverket mellan Rödl & Partners kontor möjliggör att erbjuda och utveckla optimala skatte- och bolagsstrukturer, bolagsbildningar, revision, bokföring, marknadsanalyser och tol/översättningstjänster.

Personalijuht

Kuhlbarski 1-123, tfn/fax +372 6 207 535, e-mail: info@personalijuht.ee, www.personalijuht.ee. OÜ Personalijuht grundades år 2000 med syfte att erbjuda fullservice tjänster inom personalledning, inklusive outsourcing.

mäklare och fastighetsbyråer

A&A Kinnisvara

Tartu mnt 14 IV våningen, Tallinn, Tfn/fax +372 6 108 777, e-mail: tallinn@aakv.ee, www.aakv.ee. Tallinna mnt 64c, II våningen, Pärnu Tfn/fax +372 4 481 727, e-mail: parnu@aakv.ee, www.aakv.ee

A & A Kinnisvara OÜ grundades år 2000 och är ett klassiskt fastighetsmäklarföretag med huvudsaklig verksamhet i Tallinn och Harjumaa länet. Företaget har som motto att poängtera effektivitet genom utifrån kundernas synsätt och att hitta optimala lösningar åt kunder.

Gildi Kinnisvara

Süda tn 14, Tallinn, tfn +372 6 461 990, fax: +372 6 485 834, e-mail: info@gildi.ee, www.gildi.ee. Gildi Kinnisvara erbjuder mäklartjänster främst i Tallinn och Harjumaa län med fokus på privat boende. Gildi Kinnisvara är medlem i Estniska Mäklarsamfundet (Eesti Kinnisvarafirmade Liit).

Goodson & Red

Jõe 5, Tallinn, tfn +372 6 661 650, e-mail: info@goodsonandred.com, www.goodsonandred.com. Goodson & Red

arbetar med internationell mäklarrådgivning och förmedling med fokus på enbart förstklassiga objekt i Tallinn. Våra hängivna fastighetsexperter hjälper just er med att hitta det ideala hemmet eller investeringsobjektet.

Kaanon Kinnisvara

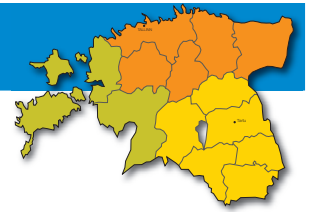
Tartu kontor: Riia 24, tfn. +372 7 350 850, Tallinn kontoret: Endla 6, tfn. +372 665 9585, e-mail: mail@kaanon.ee, www.kaanon.ee. Kaanon Kinnisvara har som vision ett erbjuda möjligheter att placera kapital och göra lönsamma investeringar inom fastighetssektorn för framsynta människor och att erbjuda köpare och säljare bästa kvalitet. Mottot är snabbhet och bästa pris.

BPE Kinnisvara

Ahtri tn 6A, VII våningen, Tallinn (Admiralimaja, B-ingången), tfn. +372 6 264 250, +372 6 264 251, fax +372 6 264 260, e-mail: bpe.tallinn@bpe.ee, www.bpe.ee. Kinnisvaraexpert har som mission att erbjuda kvalitativa och nutidsenliga tjänster med utgångspunkt från era önskemål. Genom att anlita BPE sparar ni tid och pengar oavsett om ni letar efter passande bostads- eller affärsytor.

1Partner Kinnisvara

Rävala pst 3 / Kuke tn 2 III våningen, Tallinn, tfn +372 6 684 700, fax +372 6 684 701, GSM +372 50 46 190,

e-mail: lpartner@lpartnere.ee, www.lpartner.ee. 1Partner har som mission att erbjuda fullskaliga tjänster inom fastighetsbranschen som överträffar kundernas förväntningar. I fokus för basverksamheten står kundrådgivning, förmedling, värdering och investeringsrådgivning. Vår målsättning är att erbjuda ett mer personligt och professionellt tjänsteutbud än våra konkurrenter.

resebyråer

Estonian Holidays

Rüütli 28/30, Tallinn, tfn +372 6 270 520, fax +372 6 270 501, e-mail: reiseid@holidays.ee, www.holidays.ee. Estonian Holidays har som nyckelord gentemot kunder proffsighet, pålitlighet och hängivenhet. Estonian Holidays utgår alltid från kundens behov och värdekedja för att på så sätt erbjuda bästa resebyråstjänster i förhållande till pris och kvalitet. Flexibel och personlig betjäning står i fokus. Estonian Holidays är ansluten till IATA (International Air Transport Association), ETFL'i (Estniska Resebyråföreningen/Eesti Turismifirmade Liit) och ASTA (American Society of Travel).

Estravel

Suur-Karjal 15, Tallinn, tfn för affärskunder: +372 6 266 260, e-mail: ariklientuur@estravel.ee. AS Estravel är Estlands ledande resebyrå med långårig erfarenhet av affärsresor. Estravel har ett globalt nätverk, tillgång till internationella bokningssystem och professionella medarbetare som garanterar snabb och bekväm tillgänglighet för affärsresenären till bästa pris och kvalitet.

Wris Reisibüro

Narva mnt 7D, Tallinn, tfn. +372 6 129 130, fax +372 6 129 129, e-mail: tellimus@wris.ee. Wris Reisibüro erbjuder klassisk resebyråservice, så som inrikes och utrikes flygbåt-, tågbiljetter, transporttjänster med bil, hotellbokningar i Estland och utomlands samt reserådgivning.

- 24 februari - Estlands nationaldag
- 23 juni - Segerdagen över tyska Landeswehr
- 28 november - inledningen till Frihetskriget 1918

Samtidigt ägnas vart och ett av årets månader ett specifikt tema.

- Februari - Presidentens månad
- Mars - Justitiekanslerns månad
- April - Parlamentets månad
- Maj - Domstolarnas månad
- Juni - Riksbankens månad
- Juli - Kommunernas månad
- Augusti - Flyktingarnas, motståndets och den återupprättade självständighetens månad
- September - Skolornas månad
- Oktober - Folkminoriteternas månad
- November - Regeringens månad

Jubileumsåret omfattar hela landet med ett digert kulturprogram, konserter, utställningar och folkfester.

ÖVERSÄTTNINGAR & TOLKTJÄNSTER

- till/från estniska, svenska, engelska m.fl. språk

SPRÅKUNDERVISNING

- estniska, engelska och svenska

PRIVATA GUIDNINGAR I TALLINN

- dag- och kvällstid

KONSULTATIONER

JW EDUCATOR OÜ

Tel: +372 5015229, educator@neti.ee

Centrum för främjande av Estniskt handarbete
Kodukäsitöö OÜ
tn. +372 6 604 772
www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!

Hemslöjdsutställning i
Estniska Hemslöjdsförbundets
Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15
Hantverkshuset, Pikk tn.22
försäljning, utställningar, arbetsrummen
Viru Centret, Viru väljak 4/6

nyhet i korthet

Turistnyheter

✓ Resglada ester

I takt med den allt högre levnadsstandarden ökar resandet rekordartat. Populärast i vinter är Egypten med upp till fem avgångar per dag, följt av Kanarieöarna. För första gången erbjuds direktcharter till Goa i Indien och Thailand från Tallinn. Även Namibia, Sydafrika och Australien lockar. Under 2007 såldes charterresor för cirka 600 MSEK. Sista minuten-platser till Egypten kostar 1 800 SEK med flyg och en veckas hotell.

✓ Medeltida stadsport upptäckt

En uppskattningsvis 500 år gammal stadsport har hittats vid utgrävningar i ingermanländska och svenska bastionerna i Tallinns befästningssystem.

Porten är 3,9 meter bred och 3,3 meter hög. Utgrävningarna ägde rum intill befästningstornet Kiek in de Kök för att öppna upp underjordiska gångar. Av de sammanlagt kilometerlånga gångarna har 350 meter öppnats för allmänheten.

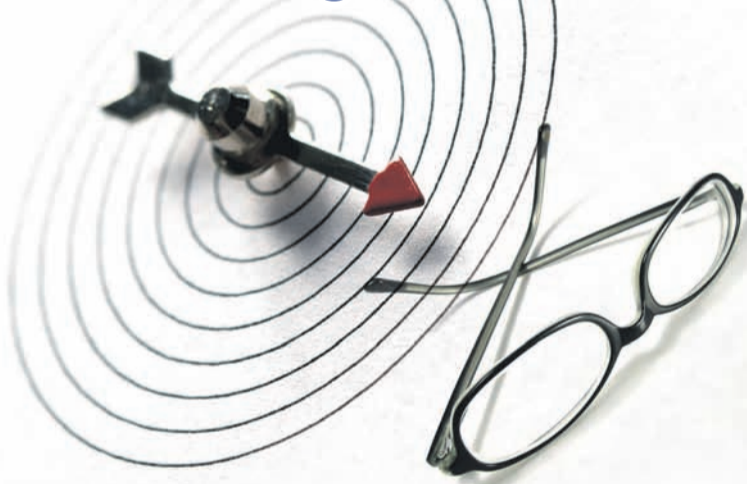

✓ God mat i Estland

90 procent av alla turister är nöjda med maten i Estland. Mest nöjda är finnarna med hela 96 %. Maten upplevs som god och färsk. 81 % av alla besökare säger att de efter återkomsten hem gärna rekommenderar estnisk mat bland sina vänner och bekanta. Sötsaker, konditorivaror, ost och bröd toppar de livsmedel som man köper med sig.

Optiker och glasögonbutik med bra läge i Tallinn

Ni är mycket välkomna att besöka våra butiker:

SÄÄSTUOPTIKA

Narva mnt 1, Posthuset,
Mittmot Viru centret, Tallinn
(tfn. +372 6 616 007)

STOCK OPTIKA

Tartu mnt. 18,
Mittmot varuhuset Stockmann,
Tallinn (tfn. +372 6 620 240)

SÄÄSTUOPTIKA

HOS SÄÄSTUOPTIKA SPARAR DU ALLTID!

+/- OPTIKA

Narvagatan 11D, WTC, Tallinn
(tfn. +372 6 261 336)

LAGERRENSNING!

**GLASÖGON-
BÅGAR**
- 50%

Dunlop, Lamborghini,
Calvin Klein,
Alessandro Dell'Aqua,
Mandarina Duck,
Jeckerson, Trussardi,
Rafting med flera.

Bekvämt seende vid
alla ljusförhållanden
med Transitions
ljusanpassande
reflexfria glas

-30%

PRESENTKORT

Erbjudandena gäller vid inköp
av glas och bågar till och med
10.3.2008
En rabatt per vara.

Våra affärer i Tallinn:

Pärnu mnt.68
Pärnu mnt.17
Pärnu mnt.238 Järve Selver
Väike-Karja 5
Tartu mnt.45
Kaubamaja 6
Sõpruse pst.213

Affärer i övriga Estland:

Pärnu: Hospitali 14
Pärnu: Rüütli 47
Pärnu: Seedri 6
Kuressaare: Kohtu 1
Tartu: Rüütli 10
Paide: Vee 3
Kärdla: Uus 3
Rapla: Tallinna mnt. 14
Rakvere: Tallinna mnt. 16
Jõhvi: Narva mnt. 5

www.optika.ee

? Tallinn i väder och vind

Tallinn blåser, regnar och "deppar". Årets kanske dystra vädermånader kan få Tallinn att verka sova. Var i staden kan du hitta guldkorn, allt ifrån museum till härliga barer?

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

✓ Maja Björk, Berlin

Under mina dagar har det regnat och snöat ganska så mycket, så jag har besökt många caféer och barer. Favoriten hittills har nog vart Kompressor, där man kan köpa gigantiska estniska pannkakor med olika fyllningar. Otroligt billigt och gemytligt. Ligger i gamla stan och har öppet varje dag till klockan ett! Så älskar jag ju pannkakor!

✓ Mikaela och Maria, Rågsved

Vi har shoppat en massa. Bästa shoppingen har vi hittat vid Viru Centrum, Rotermanni-gallerian och små butiker inne i gamla staden. Ett roligt tips var estnisk second hand, i samma byggnad som Tallinna Kaubamaja, dvs Tallinns varuhus. Alla kläder och skor kostade endast 5 sek. Snacka om fynd!

✓ Marthin, Stockholm

Jag har besökt många museer. Mina favoriter var Tallinns ockupationsmuseum vid Kaarli-boulevarden, och ett museum om tortyr vid Rådhuset. Båda trevliga, billiga och intressanta. Jag gillar mörk historia, hehe! Sedan har jag självklart besökt Tallinns Konstmuseum ute i vackra Kadriorg. Riktigt bra som många säger!

✓ Bojana Popovitch, Ljubljana

Det här är mitt första besök i Tallinn och jag måste säga att jag är otroligt överraskad. Jag har tyvärr inte orkat traska runt alltför mycket under dagarna, men på kvällarna har jag tagit del av Tallinns hysteriska nattliv. Bra ställen att besöka är klubben Hollywood inne i gamla staden samt de två livliga barerna Nimeta och Nimega.

person

Jorma von Wirén – bygger språkbroar mellan Estland och Sverige

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: ILLIMAR VON WIRÉN

Ganska precis tjugo år har gått sedan privat företagsamhet åter blev tillåten i Estland.

Idag räknas landet som ett av de mest liberala i världen när det gäller företagande. De flesta företagen är små. Jorma von Wirén (53) som driver och äger OÜ JW Educator är en av dessa otaliga småföretagare.

Hur och varför hamnade du i Estland?

Jag är uppvuxen i exil i Sverige, min far flydde från Estland under andra världskriget. Hemma talade jag estniska, var estnisk scout, dansade folkdans med mera. Hela livet kretsade kring Estland. Därför var det ett naturligt steg att flytta hit, vilket jag gjorde för 15 år sedan.

Hur upplever du näringslivsklimatet? Vad är bäst respektive sämst?

Klimatet är bra, skatterna lägre än i Sverige. I princip kan man göra allt elektroniskt så som bankaffärer och myndighetskontakter. Estland är föredömligt e-land. Något dåligt kommer jag inte på just nu.

Du arbetar som översättare. Vilken slags arbeten dominerar?

Genom mitt matintresse har jag under årens lopp översatt texter om mat – menyer, recept och en kokbok. Men även texter om sjöfart, filmmanuskript med mera.

Från vilka språk översätter du?

I första hand från estniska och engelska till svenska, ibland även till estniska. En gång översatte jag franska matrecept till estniska.

Hur är esternas språkkunskaper generellt sett?

Redan i början av förra seklet förväntades att man som bildad est kunde de tre lokala språken – estniska, tyska och ryska. Idag är engelska det första främmande språket. Många behärskar finska och ryska.

Du undervisar även i svenska. Hur är intresset för svenska i Estland?

Det har varit och är fortfarande mycket stort. Sverige är ju ett grannland med kontakter inom olika områden.

Vem är dina elever?

För ganska exakt 15 år sedan utbildade jag "Estonias" första besättning i svenska. Mina elever har ofta varit besättningsmedlemmar på fartyg som trafikerar Tallinn-Stockholm.

Var kan man lära sig svenska?

Svenskundervisning bedrivs på alltifrån grundskola till högskola och på språkkurser.

Vem lär sig svenska?

Oftast de som i sitt yrke har kontakter med Sverige, eller de som har vänner och bekanta där. Och naturligtvis de som vill läsa Lindgren, Strindberg, Gardell och andra författare på originalspråket.

Vad är bäst med Estland?

Att Estland är ett självständigt demokratiskt land. Men naturligtvis måste jag även berömma den vackra naturen, det goda ölet, bastukulturen och sist men inte minst de vackra kvinnorna. ■

Hjälp till självhjälp

✓ Pass

Om du förlorat ditt pass kan Sveriges Ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass. För detta krävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär, vän, som kan identifiera dig och sig. Foton kan tas i fotbutiker på bl. a. följande ställen:

Ett provisoriskt pass kostar 1 140 SEK (cirka 1 900 EEK) och betalas kontant i lokal valuta. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift motsvarande 200 SEK för varje påbörjad timme.

Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3

✓ Pengar

Pengar kan tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt Maestro. Överföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn. Sverige 020-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland.

Tallinns huvudpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, Öppettider: må-to 8-18, fr 8-17, lö 9-17. Sö stängt.

✓ Bilhandlingar

För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling. Skulle det ha gått förlorat beställs ett nytt från Vägverket i Sverige, tfn. +46 771 141 516 (arbetstid må-fr). Intyget faxas till ambassaden, fax +372 6 405 694, för underskrift och stämpel. Om du inte äger fordonet som du kör krävs fullmakt.

Centrala polisstationen Tallinn:

(Kesklinna politseiosakond)

✓Pärnu mnt 11, Tallinn, tfn. (+372) 6 124 200/6 124 210.

Larmtelefoner:

Polis 112 Räddningstjänst 110

✓ Stöld

Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polisanmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisens eller på närmaste polisstation.

✓ Sveriges ambassad

Pikk 28, 150 55 Tallinn

Tfn +372 640 56 00, www.sweden.ee

Öppet må-fr 08.30-17.00 (stängt 13-14). Vid brådskande ärenden nås jourhavande tjänsteman under helger.

VÄGVERKET INFORMERAR ANGÅENDE KÖRKORT

✓Från och med 1 januari 2007 ska fotot till körkortet vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljusst får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).

Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikaelsförsamlingen, Rütli 9, 10130 Tallinn, Estland
Tfn/fax: +372 644 1938
E-post: rootsi-mihkli@eek.ee
www.stmikael.ee

✓ Svenska S:t Mikaelsförsamlingen

Församlingen tillhör Estlands evangelisk-luterska kyrka, men dess arbetspråk är svenska.

Församlingen har omkring 200 medlemmar, de flesta är estlandssvenskar och deras ättlingar. Svenska S:t Mikaelsförsamlingen strävar till att vara en mötesplats för såväl tillfälliga besökare som bofasta svenskspråkiga i Tallinn med omnejd.

Gudstjänst firas varje söndag kl 12, varefter alla närvarande inbjuds till kyrkkaffe i församlingssalen. Kansliet är öppet tisdag till fredag 11-14.

Gudstjänster:

På svenska varje söndag kl 12.00
På estniska varje onsdag kl 18.00
På finska varje söndag kl 10.00
På tyska var 2 och 4 söndag kl 15.00

■ Stöd det fortsatta arbetet med renoveringen av kyrkan och församlingens utrymmen genom.
Stiftelsen S:t Mikael i Tallinn Kyrkofond. Svenskt postgiro nr 649 27 05-6

Iga rootslane teab, kuidas leida taevas Põhjanaanala. Aga kas nad oskaks leida ka Sinu firma Eestimaal?

TUR 2008 on Skandinaaviamaade suurim turismimes, mis toimub 13-16. märtsil Roots, Göteborgis

Kohtumiseni messil!

The Baltic Guide på svenska ajaleht on sellel messil esindatud. Kasutage suurepärasest võimalust ja broneerige aegsasti reklaampind The Baltic Guide på svenska-messinumbris. Tel. +372 6 117 769, +372 6 117 775

Sinu firma tee tähekaardile.

Kroppen i form medan kalorierna förbränns

Hotel Olümpia tillhör den välkända hotellkedjan Reval och är Tallinns mest glamourösa Reval-hotell. Hotellet gör sig känt med sin höga fasad och gula "Olümpia"-skylt väl synligt från många ställen i Tallinn. På Olümpia finns restaurang, café och den populära nattklubben Bonnie & Clyde.

Väldigt uppskattat är Olümpias gym på 26:e våningen med fitnesscenter, träning, bastu och pool. Tallinns vackra utsikt får man gratis. Gymmet är även öppet för allmänheten. Gymmet är litet men myck-

et komplett med träningsredskap som vikter, löpbanor, träningscyklar och crosstrainers. Man behöver dock aldrig känna trängsel.

Utöver gymmet med klassisk styrketräning finns en swimmingpool, också den med härlig utsikt.

För avkoppling finns en gemensam estnisk bastu och möjlighet att hyra privat bastu. Därutöver kan man prova den infraröda bastun med positiv inverkan på kroppen. Värmen hjälper kroppens vävnader att bli av med olika giftiga slaggprodukter. Vidare

lindras kronisk trötthet, muskelvärk och kroppen fylls med energi. Vill man behandla kroppen efter ett träningspass kan man boka tid för solarium och massage.

I anslutning till gymmet finns 22 våningar ner en skönhetsalong med manikyr, pedikyr och hårvård. Gymmet är mycket rent och fräscht, ja nästan på gränsen till elegant. Man kan besöka gymmet eller bara bastun och biljett finns för enskilda besök eller månadskort.

Olümpias gym har även en separat avdelning för barn, Club 26. ■

Tallinns fräckaste gym

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: JAAK KADARIK

Bli av med stressen på Tallinns fräckaste gym! Litet och trevligt på hotellets 26:e våning.

Var hittar man dem?

✓ Reval Hotel Olümpia
Liivalaia 33, Tallinn. Kartkod: B2
Öppet dagligen 07.00–23.00.

Viimsi SPA skämmer bort kropp och själ

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: VIIMSI SPA

I lugn och ro utanför Tallinns vimmel finner du ett välkänt spa. Låt dig bli bortskämd!

raste är paket på tre-fyra dagar under helger. Mycket omtyckta är: tjejspecial, blivande mamma och paketet för män. Tjejspecial välkomnar gästerna med choklad och champagne på rummet, sedan en lättare lunch. Under två dagar skäms du bort med massage, fotvård och manikyr. Blivande mamma fokuserar på lugnet och harmonin med avkoppling för kropp och själ. I paketet för män får du möjlighet till ett personligt träningsprogram och konsultation. Helkroppsmassage, fotvård och örtbad ingår också.

På de flesta spa-anläggningarna måste man själv kombinera ihop sitt paket. På Viimsi SPA, tjugo minuter från Tallinns centrum, får du "färdigsydd" spapaket som väntar på dig vid ankomsten. Tio paket erbjuds och samtliga innehåller behandlingar, inträde till alla faciliteter, övernattnings och samtliga måltider. Populä-

När dröm blir verklighet

Koppla av med gänget

Därutöver finns en uppsjö av behandlingar som: vinternjutning, tid för dig själv, hälsopaketet, skönhetspaketet, fitnesspaketet

och hälsoguiden. Detox-paketet som renar kroppen innebär personlig träning och rådgivning av en fysioterapeut och kostråd som man uppmanas följa efter spa-viselsen.

Viimsi SPA i vacker omgivning

Viimsi Spa ligger i vackert grönområde och vill man till Tallinns centrum tar man bussen. En visstelse ger därför både närhet till naturen och citypuls. Många besöker Viimsi SPA över dagen

bara för att träna, få massage eller skönhetsbehandling. Viimsi är en populär del av Stortallinn med mycket grönområden och kulturliv. Restauranger finns i området och många ester väljer att bo här. ■

Var hittar man dem?

✓ Viimsi Spa, ca 10 km öster om Tallinns centrum i stadsdelen Viimsi, nära havet.
Tfn +372 6 061 000
www.viimsispa.ee.

hälsa&boende

Mjuka upp din kropp

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

Vad skulle inte passa bättre än att mjuka upp din kropp i vintermörkret?

Välbefinnande med kroppsmassage och fotbad är viktigt och metoderna utvecklas ständigt. Det senaste inom fotbad är Ionic-Detox™, en behandling som går ut på att frigöra kroppen från gifter och avfall. I fotbadet hålls en saltlösning med Himalaya-salt. När vattnet börjar vibrera stimuleras kroppens naturliga avgiftning, man frigörs dock ej från vare sig vitaminer, mineraler eller näringsämnen. Kroppens restprodukter kommer ut och vattnet är i slutprocessen gulbrunfärgat. Behandlingen är förbryllande! Ionic-Detox™-fotbad har visat sig öka energin och stärker känslan av välbefinnande. Det sägs också att den botar sjukdomar och att hälsoproblem lindras. Produkterna som används kommer från kända varumärken, som Matrix, Guinot och Elsa Hjeronymus. I Tallinn erbjuder skönhetsalongen Metropol Ionic-Detox™.

Fyra olika massagebehandlingar

Salong Metropol erbjuder även fyra olika typer av massage! Klassisk för stel eller stressad rygg, nacke och kropp. Denna

massage ökar blodcirkulationen som bidrar till en lenare och mjukare hud. Nummer två är salongens idrottsmassage som är lämplig för personer som utför fysiska aktiviteter. Här får man en muskelmassage som bland annat motverkar idrottsskador. Arommassage är det tredje alternativet som fokuserar på stress, avslappning, verk och kramp. Massagen inkluderar oljor och dofter. Även centrala nervsystemet och körtlar som styr hormonerna påverkas. Sist ut är stenmassagen. Du blir masserad i en helkroppsmassage med varma lavatenarna och aromatiska oljor som lindrar mot muskelvärk och ökar din blodcirkulation. Samtliga behandlingar är omåttligt populära. ■

Var hittar man dem?

✓ **Metropol Skönhetsalong**
Roseni-gatan 13,
Nära Hotell Metropol och
Rotermans shoppingcenter
+372 508 8611
www.metropolisalong.ee
Kartkod: A2

Estniska hårfrisörer är profss

Familjeterapi, fr 91:-!

Ibland är livet ganska enkelt. Kanske ni bara behöver lite tid tillsammans, för att komma varandra nära igen.

Välkomna ombord på våra fartyg och följ med oss på en kryssning. Om ni vill kan ni förstås njuta av allt det spännande ombord –

goda middagar, shopping, dans och show. Men mest av allt kan ni njuta av varandra. Vi lovar att ni får mycket tid till att leka, sjunga, skratta, prata och lyssna – ja, bara vara tillsammans.

En del experter kallar det kvalitetstid. Vi kallar det helt enkelt för att kryssa!

Tallinn-
kryssning fr

176:-

Ingår: båtresa, del i B4-hytt.

Helsingfors-
kryssning fr

136:-

Ingår: båtresa, del i C4-hytt.

Åbokryssning
Silja Europa fr

91:-

Ingår: båtresa, del i C4-hytt.

Riga-
kryssning fr

116:-

Ingår: båtresa, del i C4-hytt.

Bokning: 08-22 2140* www.tallinksilja.se
Tallink Silja Butiken, ny adress: Sveavägen 14

*Serviceavg tillkommer, boka on-line så bjuder vi på den.
Pris/person då 4 delar hytt. Utvalda avgångar t o m 29.04.2008.

TALLINK **SILJA LINE**

Registrering

- ✓ www.tartumaraton.ee.
- ✓ Deltagaravgifter från cirka 150 till ca 800 kronor beroende på distans.

Tartu Maraton är en familjefest

Thomas Alsgaard och Frode Estil i skidspåret

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KLUBI TARTU MARATON

Spänningen stiger inför startskottet i Otepää.

Tävlingarna äger rum inom den internationella skidfederationen FIS schema och går av stapeln lördagen den 9 februari med start på Tehvandi skidstadion i Otepää, Estlands traditionella vintersportcentrum. Lördag är det 10 km damer och 15 km herrar i klassisk stil. På söndagen tävlar man i sprint. Samtidigt kan man åka öppet spår på den traditionella banan för Tartu Maraton med 51 resp 31 kilometers distanser med fri- eller klassisk stil. Start i Matu utanför Otepää och mål i Elva.

Tartu Maraton

Helgen den 16 och 17 februari arrangeras Tartu Maraton med klassisk åkning, start klockan nio på söndagsmorgonen i Otepää och mål i Elva. Tävligen är öppen för alla entusiaster. Man räknar med cirka 4000 deltagare. I årets Tartu Maraton deltar stornamn som den femfaldige OS-mästaren och sexfaldige världsmästaren Thomas Alsgaard men även tungviktare som Frode Estil och Anders Aukland. Från Sverige deltar troligtvis Jerry Ahrlin. Tävligen tillhör FIS Marathon Cup.

Blåbärssoppan väntar i nästa krök

Skidåkning för barn

För de minsta arrangeras olika tävlingar på sångarfältet i Tartu. De yngsta, upp till fyra år har en egen bana för sitt minstinglopp på 200 meter. Banorna blir därefter längre och längre med växande åldrar.

Nordiska juniormästerskap

De nordiska juniormästerskapen i backhoppning och nordisk kombination går av stapeln i Otepää den 1–3 februari.

Återstår en from önskan – att snön lägger sig tjock och vit! ■

Republiken Estland 90 år

Den 24 februari firar man Republiken Estlands självständighet. På denna dag för nittio år sedan lästes Estlands självständighetsmanifest upp i Tallinn, det samma hade gjorts den 23 februari i Pärnu. Med anledning av detta firar man självständigheten två gånger och i två städer.

Den 24 februari är helgdag och allmän flaggdag. Estlands blygsamma försvarsmakt visar upp sig på Vabaduse väljak (Frihetstorget) i Tallinn, högtidssammankomster med hemvärn, krigsveteraner och vanliga medborgare hålls över hela landet. De som vid olika tillfällen kämpat för landets frihet hedras med kransnedläggningar. För flertalet vanliga medborgare är dagen en familjesammankomst.

Under hela februari kan man på Estonia-teatern se en utställning om den första självständighetstiden och Estonia presenterar intressanta evenemang

tillägnade jubileet. På Tartu stadsmuseum visas en utställning om Frihetskriget 1918–1920 och på Estlands Nationalmuseum i Tartu kan man se ett urval av Estlands industriproduktion alltsedan 1918. Den 20 och 21 februari kan man se och höra Erkki-Sven Tüürs opera Wallenberg. Den 24 februari invigs en utställning om Republiken Estland på Estlands Historiska Museum, Maarjamäe-filialen.

”Estland är vårt eget land, det har skapats av våra föräldrar och förfäder, det är vår egen lycka och glädje. Det är bara vi själv, alla vi, som har privilegiet och samtidigt plikten att bestämma hur vi går vidare och vilket Estland vi överlämnar till våra barn. Låt oss gemensamt bidra till att Estland blir större!”

Toomas Hendrik Ilves
Republiken Estlands president

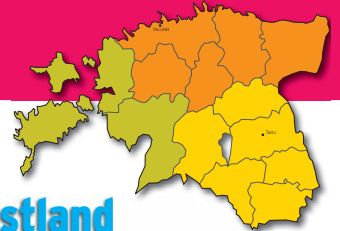

nyh
när var hur

Diverse information

Estland

GEOGRAFISKT LÄGE SAMT NATUR

Yta: 45 277 km²
Längd öst-väst: 350 km
Längd norr-söder: 240 km
Skog: 48% av totalytan
Öar: 1521 (största ön Ösel eller Saaremaa på svenska, 2 922 km²)
Sjöar: 1 200 (största sjön är Peipsi, 3 555 km², varav 1 529 km² tillhör Estland)
Största berget: Suur Munamägi, 318 m
Längsta floden: Pärnu jõgi 144 km

TID

GMT +2, eller 1 timme före Sverige

SPRÅK

Officiellt språk är estniska
Tillhör finsk-ugriska språkgruppen
Många ester talar även engelska, gäller speciellt servicepersonal.

PENGAR

Valutan heter **Eesti kroon**
Förkortning - **EEK**
I omlopp sedan 20.06.1992
Sedelvalörer 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 och 500 kroon. 1 och 5 kroon finns även som mynt. 1 kroon = hundra sent.
Växlingskursen i förhållande till svenska kronan, 1 SEK -1,71 EEK. Eesti kroon är bundet till euron genom kursen 1 EUR -15,65 EEK

BEFOLKNING

1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning)
ester - 67,9%
ryssar - 25,6%
ukrainare - 2,1%
övrige - 4,4 %

TRO

Luthersk, Ortodox

Palun	Var så god
Aitäh, tänan	Tack
Palun vabandust	Förlåt, ursäkta
Tere, tervist	Goddag, hej
Tere hommikust	God morgon
Tere päevast	God dag
Tere õhtust	God kväll
Head ööd	God natt
Nägemist, head aega	Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat	Allt gott
Head reisi	Trevlig resa
Jätku leiba, head isu	Smaklig måltid
Terviseks	Skål
Kui palju see maksab?	Vad kostar det?
Kas teil on?	Har ni?

Kus on?	Var ligger.....?
Mis see on?	Vad är det?
Mida see tähendab?	Vad betyder det?
Kuidas elad/elate?	Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib, kuidas läheb?	Hur mår Du/Ni?
Pole viga	Bra/OK
Rõõm teid näha, meeldiv kohtuda	Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda	Det var trevligt att träffa
Oli meeldiv tutvuda	Det var trevligt att lära känna varann
Palju kell on?	Vad är klockan?
Mina ei oska eesti /vene keelt	Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt?	Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt?	engelska/finska/tyska?

LARMNUMMER

Polis 110
SOS alarm 112
Brandkåren 112
Ambulans 112
Larmnummer är gratis att ringa till.

ATT RINGA

Till, från och inom Estland
För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnentnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

TRAFIK

I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsväghastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

Billjusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg.

Promillegränsen i Estland är 0. Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid väggkanten, om vägmärken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallinns Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort. Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.

nyh
när var hur

fartyg / flyg 2/2008

Fartygens tidtabeller

Stockholm - Tallinn

Dagligen
Avgång Stockholm 18.00
Ankomst Tallinn 10.00

Tallinn - Stockholm

Dagligen
Avgång Tallinn 18.00
Ankomst Stockholm 10.00

Fartyg:

Victoria och Romantika
Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

Tallinn:

Tallinn Reisisadam (passagerarhamnen)
D-terminal,
bokning tfn. +372 6 409 808.

Stockholm:

Frihamnterminalen,
bokning tfn. +46 8 666 6001.
M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

Kapellskär - Paldiski

Dagligen
Från Kapellskär 22.45
Till Paldiski 09.30

Paldiski - Kapellskär

Dagligen
Från Paldiski 12.00
Till Kapellskär 21.30

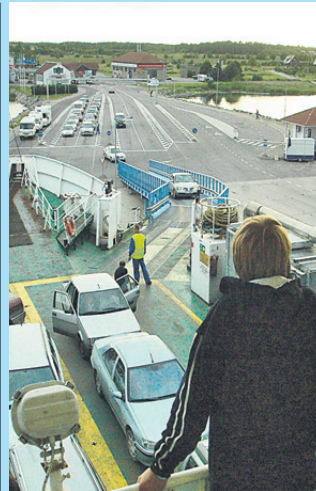
Tidtabell MS Via Mare

Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare och MS Gute. Fartygen befordrar även passagerare men i begränsat antal.

MS Gute seglar med oregelbunden tidtabell

AS Baltic Scandinavian Lines.
Tfn. + 372 666 1675
E-mail: info@bs.lee
www.bs.lee

Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa:
AS Saaremaa Laevakompanii,
tfn. +372 45 244 44,
fax +372 45 243 73, e-mail:
broneerimine@laevakompanii.ee,
www.laevakompanii.ee.

Flygtider

Stockholm - Tallinn - Stockholm

Upp till sex gånger dagligen med Estonian Air, SAS och FlyNordic.
Fly Nordic flyger enbart sommartid

Göteborg - Tallinn

Dagligen utom lördagar,
City Airlines

Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer
med Estonian Air

Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn,
tfn. +372 6 401 160,
kassa: Vabaduse väljak 10, Tallinn,
tfn. +372 6 313 302.

FlyNordic

Bokning och Kundtjänst:
tfn +46 8 528 06 820,
www.flynordic.com

Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air
och Norwegian

Tallinn - Helsingfors

Upp till elva gånger dagligen

Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air, torsdagar och
söndagar

■ Tidtabellerna kan ändras
med kort varsel.

På grund av byggarbeten
på Tallinns flygplats ombuds alla
passagerare att checka in minst 90
minuter före avgång. Kapaciteten
är fram till sommaren 2008 delvis
starkt begränsad i terminalen.

Tullregler

Regler för resandes införsel av alkohol. Gäller för privatpersoner över 20 år, som själv handlat alkoholen i ett annat

EU land för eget bruk

- ☛ SPRITDRYCKER 10 LITER
- ☛ MELLANPRODUKTER (T.EX. STARKVIN) 20 LITER
- ☛ VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 60 LITER MOUSSERANDE VIN)
- ☛ ÖL 110 LITER

DEFINITIONER

Spritdryck: alkoholhalten överstiger 22 volymprocent
Starkvin: alkoholhalt överstiger 15, men inte 22 volymprocent
Vin: annat vin än starkvin, samt annan alkoholdryck som överstiger 3,5, men inte 15 volymprocent och som inte är starköl.
Starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.
Källa: sammanfattning från www.tullverket.se

Bilister-glöm ej registreringsbeviset i original

Alla som kommer med bil till Estland skall ha med sig registreringsbeviset i original, båda sidorna. Detta skall utan undantag kontrolleras av Tallink vid incheckning, både i Stockholm och Kapellskär. De som bokar bilplats skall även informeras vid bokningstillfälle och information om detta finns på Tallinks hemsida www.tallink.se. Tyvärr händer det alltför ofta att bilister trots detta glömmar bort reglerna.

The Baltic
GUIDE

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hem i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK

Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn.

nvh
när var här

TURISTINFORMATION

Tallinn Turistinformation ■ 0 B3
Niguliste 2/Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 6 457 777, fax +372 6 457 778. Öppet 1.9.-30.4. må-fr 9-17, lö 10-15, sö stängt.

Nytt turistinformationskontor på Viru Centrum i takt med det ständigt stigande antalet besökare i Tallinn ställs behov på bättre och mer turistinformation. Tallinns stad har haft ett kontor i gamla stan på hörnet av Niguliste och Kullassepagatorna, ett stenkast från rådhusplatsen.

- Nu har ett andra kontor öppnats i Viru Centrum.
- I fjol besökte turistinformationskontoret av 150.000 besökare från 150 länder.
- Totalt fick kontoret 176.000 förfrågningar, en fördubbling i jämförelse med tidigare år.
- De flesta förfrågningarna gällde transport, inkvartering, handel, sevärdheter och evenemang.
- 91 procent av besökarna var utlänningar, varav de flesta finnar, svenskar och britter.

Tallinn Card kan köpas på följande ställen:

- Tallinns Turistinformation/Tallinna Turismiinfokeskus, Kullassepa 4/Niguliste 2, Viru Centrum.
- Terminal A och D i Tallinns hamn.
- De flesta hotell i Tallinn.

Så här använder du kartkoderna

- I slutet av vissa texter finns en kod bestående av en bokstav och ett nummer. Med hjälp av dessa hittar du enkelt på tidningens kartor.
- The Baltic Guide-tidningen har två kartor över Tallinn: En stor karta över centrum och en liten över Gamla Staden.
- På stora kartan löper bokstäverna A, B, C och D lodrätt och siffrorna 1, 2, 3, 4 och 5 vågrätt.
- På lilla kartan löper bokstäverna E, F, G, H, I, och J lodrätt och siffrorna 1, 2 och 3 vågrätt.
- Välj först rätt karta så hittar du stället du söker.

inkvartering

Hotell

Hotell Telegraaf ■ 1 H2
Vene 9, Tallinn, tfn. +372 6000 600, e-mail: info@telegraafhotel.com, www.telegraafhotel.com. Femstjärnigt lyxhotell i gamla stan i Tallinn. Reception och rums-service 24 timmar, underjordiskt garage, SPA tjänster, restaurang och konferensservice.

Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. +372 6 677 006, eller +372 6 677 007, fax +372 6 677 001, e-mail: reservations@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com. Meriton Grand Hotel Tallinn är ett fyrstjärnigt hotell, som ligger i anslutning till Gamla Stan. Hotellet har konferensrum, den i stan välkända buffe restaurangen Le Paris och caféet Mademoiselle.

Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee. Hotellet ligger nära St Olaikyrkan mitt i gamla stan i Tallinn. Hamen och järnvägsstationen på promenadvärd.

Hotell St. Olav ■ 9 G1
Lai 5, Tallinn, tfn. +372 6 161 180, e-mail: olav@olav.ee, www.olav.ee. Nytt hotell med historisk miljö i Tallinns måleriska gamla centrum. 120 rum, inklusive specialanpassade för handikappade och allergiker. Rysk restaurang med plats för 250 gäster.

Hotell Stroomi
Randa 11, Tallinn, tfn. +372 6 304 200, fax +372 6 304 500, e-mail: stroomi@stroomi.ee, www.stroomi.ee. Bekvämt 2 stjärnigt hotell i ett lugnt område i Tallinn, endast 250 meter från stranden. Hotellet har 137 rum med plats för 250 gäster.

Clazz ■ 8 H2
Vana Turg 2, gamla stan, Tallinn, tfn. +372 6 279 022, e-mail: clazz@clazz.ee, www.clazz.ee. Öppet dagligen 11-03. Internationellt inredd restaurang för mogen smak i hjärtat av gamla stan, mitt emot Olde Hansa. Plats för 300 gäster med de bästa pärlorna från det europeiska köket. Fräscha drinkar, härlig stämning, jazz och blues.

Restaurang-Café Fahle ■ 9 C4
Tartu mnt 84a, Tallinn (mittemot Sikupilli Shopping Centrum), tfn +372 6 030 588, e-mail: fahle@tuuleveski.ee, www.fahlerestoran.ee. Café-avdelningen är öppen må-fr 9-24, lö 10-24, sö 10-22. Restaurangen är öppen 19-24. Vi välkomnar alla gourmeer till restaurang och café Fahle. Chefskocken Martin Koppels meny är mäterliga. Fiskrätterna är speciellt uppmärksammade.

Restaurang-Café TAO ■ 10 B3
Tornimäe 3 (Tornimäe Ärikeskus, första våningen), Tallinn, tfn. +372 6 164 407, fax +372 6 164 409, e-mail: info@cafetao.ee, www.cafetao.ee. Vardagar lunchbuffé mellan 12-16. Öppet må-fr 8-24, lö-sö 10-24. Café Tao erbjuder orientaliskt kök i modern interiör. Restaurang-café, med läcker Sushi som tillverkas på platsen. Förutom den orientaliska a la carte meny erbjuder vi frukost.

Silk Sushi Restoran ■ 11 H1
Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 648 4625, e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dagligen 12-24. Modern och elegant restaurang mitt i Tallinn. Ett av de populärare ställena för Tallinnbor och turister med hälsosamma japanska och europeiska rätter. Stort urval sushirätter - havets delikatesser, lokalt kött, grönsaker - allt tillagat på asiatiskt vis. Till sushirätterna passar japanskt öl och exotiskt plommonvin alldeles speciellt.

Silk Sushi Bar ■ 12 B3
Narva mnt. 15, Tallinn, tfn. +372 661 6099, e-mail: info@silk.ee, www.silk.ee. Öppet dagligen 11-23. Silk Sushi Bar - ny och modern sushibar nära Kadriorg-parken. Mysig miljö, bra betjäning och ett rikligt urval japanska och europeiska rätter är en garanti för romantiska och trevliga möten. Affärsluncher måndag - fredag passande för affärspartners eller kollegor. Varför inte börja dagen med en smaklig frukost hos oss? Högsta kvalitet i mysig och elegant miljö.

Restaurang Kadriorg ■ 13 A4
Weizenbergi 18, Tallinn, tfn. +372 6013 636, e-mail: info@restorankadriorg.ee, www.restorankadriorg.ee. Öppet: Dagligen utom söndag 12-24, söndag 13-18. Kittla smaklökarna och upplev det trendiga italienska köket tillsammans med en riklig värld av viner. Smaka på kött och fisk från den öppna lavagrillen. Även pasta, risotto, italiensk salami och parmashinka. Fredag - söndag färsk ost på meny! Vår vänliga betjäning garanterar bästa smakupplevelser i varm hemmiljö.

Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Vene tn 14, Tallinn, tfn. +372 6 446 887, e-mail: info@kloostriait.ee, www.kloostriait.ee. Öppet dagligen 12-24. Vår vänliga personal, jazzmusiken och ständigt nya konstutställningar bidrar till stämningen. Vårt estnisk-ryska kokteam garanterar härliga

Karta över Gamla Stan

TallinnCard 48h
FRITT INTRÄDE OCH RABATTER TILL NÄSTAN 100 TURISTATTRAKTIONER
www.tallinncard.ee

Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Lai 49, Tallinn, tfn. +372 6 677 007, fax +372 6 141 311, e-mail: oldtown@meritonhotels.com, www.meriton.ee. I direkt anslutning till Gamla Stan och nära hamnen finner du detta lilla mysiga hotell. Lugn miljö och serviceinriktad personal. Butiker och gallerior i närheten.

Scandic Palace ■ 4 B2
Vabaduse väljak 3, Tallinn, tfn. +372 6 407 300, fax +372 6 407 299, e-mail: palace@scandic-hotels.com, www.scandic-hotels.com. Promenadvärd från Gamla Stan.

Hotell Euroopa ■ 5 A3
Paadi 5, Tallinn, tfn. +372 6 699 777, fax +372 6 699 770, e-mail: info@euroopa.ee, www.euroopa.ee. Nytt fyrstjärnigt hotell i det historiska Rotermanni kvarteret - nära hamnen och på stenkast avstånd till gamla stan. 185 rymliga och eleganta rum, luftkonditionering, minibar, internetuppkoppling. Dessutom Medelhavsinspirerad restaurang, lobbybar, konferensavdelning, bastu, gym och bevakad parkering.

Hotell Kolm Öde ■ 6 E3
Pikk 71/Tolli 2, Tallinn, tfn. +372 6306 301, e-mail: info@threesistershotel.com, www.threesistershotel.com. Femstjärnigt lyxhotell i gamla stan i Tallinn. Reception och rumservice 24 timmar, restaurang och konferensservice.

Hotell Barons ■ 7 I2
Suur-Karja 7/Väike-Karja 2, Tallinn, tfn. +372 6 999 700, fax +372 6 999 710, e-mail: barons@baronshotel.ee, www.barons.ee. Elegant boutique hotell i gammalt bankpalats. Lilla och intima Barons ligger mitt i gamla stan. Restaurang Margarita, vinkällare och cigarr-lounge, lobbybar, konferensrum och bastu.

mat och dryck

Restaurang Oliver ■ 1 H2
Viru 3, Tallinn, tfn. +372 6 307 898, e-mail: viru3oliver@ho.ee, www.oliver.ee. Probably the best steaks in town.

Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 900. Öppet 12-23. I hjärtat av Gamla Stan tillagas delikatesser framför dina ögon.

Restaurang Dominic ■ 3 H2
Vene 10, Tallinn +372 6410 400, e-mail: dominic@restoran.ee, www.restoran.ee. Elegant och ombonad restaurang för alla älskare av det europeiska köket. Italienskinspirerad kaféavdelning och franskinspirerad a la carte avdelning.

Kuldse Notsu Körts ■ 4 H1
Dunkri 8, Tallinn, tfn. +372 6 286 567, www.notsu.ee. Traditionella estniska maträtter. Centralt läge i Gamla Stan. Endast 75 steg från Rådhusorget. Öppet dagligen 12-24.

Restaurang Turg ■ 5 H1
Mündi 3, Tallinn, tfn. +372 6 412 456, e-mail: reserve@turg.ee, www.turg.ee. Öppet varje dag 12-23. Ny internationell restaurang nära Rådhusplatsen. Vacker inredning och god service. Utmärkta priser samt hög kvalitet.

Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. 372 6 677 105, fax +372 6 677 167, e-mail: business@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com. Öppet: a la carte dagligen 12-15 och 18-23; lunchbuffé vardagar 12-15. Elegant inredd gourmet restaurang i Meriton Grand Hotel Tallinn. Internationell a la carte-meny. Vardagar riklig lunchbuffé.

Grillhaus Daube ■ 7 I-1
Rüütli 11, Tallinn, tfn. +372 6 455 531, e-mail: daube@daube.ee, www.daube.ee. Besök vår nya grillrestaurang i Gamla Stan, endast 200 meter från Rådhusplatsen. Här hittar ni matportioner i olika storlekar, vänlig service och den öppna spisen som värmer Er under kallare kvällar. Nya Peppersack restaurangen är öppen.

Inkvartering
Hotell Telegraaf ■ 1 H2
Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Hotell Kolm Öde ■ 6 E3
Hotell Barons ■ 7 I2
Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Hotell St. Olav ■ 9 G1

Mat och dryck
Restaurang Oliver ■ 1 H2
Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Restaurang Dominic ■ 3 H2
Kuldse Notsu Körts ■ 4 H1
Restaurang Turg ■ 5 H1
Grillhaus Daube ■ 7 I-1

Clazz ■ 8 H2
Silk Sushi Restoran ■ 11 H1
Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Restaurang Pegasus ■ 15 I-1
Restaurang Moskva ■ 18 J1
Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
H.H.Rüütel ■ 20 I-1
Restaurang Peppersack ■ 21 H2
Restaurang Maikrahv ■ 22 H1
Restaurang Tchaikovsky ■ 23 H2
Restaurang Kolm Öde ■ 24 E3
Troika - rysk restaurang ■ 30 H2
Kafé Elsebet ■ 41 H2
Kafé Mademoiselle ■ 42 E2
Arizona Saloon ■ 50 H2
Pizza Americana ■ 60 J1
Cafe Angels & Gay Club ■ 75 I-2

Shopping
Estniska Handarbetsförbundet ■ 45 H2, G1, G2
Vivian Vau ■ 48 H1

Skönhet och hälsa
Reval Optika ■ 22 G3
DeLaGardie Skönhetsalong ■ 8 H3

Övriga tjänster
Tallinns Stadsmuseum ■ 1 G3
Kiek in de Kök ■ 2 J1
Rådhusfängelsets fotomuseum ■ 3 H2
Estlands Nationalopera ■ 5 I-3
Niguliste museum ■ 8 I-1

matupplevelser. Välkommen in och njut av den nutida gamla stan!

Restaurang Pegasus ■ 15 I-1
Harju 1, Tallinn, Tfn +372 6 314 040, e-mail: pegasus@restoranpegasus.ee, www.restoranpegasus.ee. Restaurang Pegasus har fyra gånger hedrats med Estniska Gastronomiska Sällskapets högsta utmärkelse Silverskeden: Bästa restaurang i Estland, Bästa restaurang i Tallinn, Bästa kök i Estland och Bästa affärslunchen. Frukost med nybakade konditorivaror från och med klockan åtta, fördelaktiga luncherbjudanden, kosmopolitiska à la carte-menyer; avslappnade lördagskvällar med live jazzmusik.
Öppet: Må-fr 08-24, lö 09-02, sö 10-23.

TGI Friday's ■ 16 B2
Aia 3, Tallinn, tfn. +372 6 271 242, e-mail: tgifridays@rosinter.ee, www.rosinter.ee

Populära TGI Friday's finns nu i Tallinn! Matstället i gamla stan i med snabb och vänlig betjäning. Klassiska amerikanska rätter från hamburgare till stora biffar. TGI Friday's drinklista är en av stans bästa.

il Patio ■ 17 B2
Aia 3, Tallinn, tfn. +372 6 271 244, e-mail: ilpatio@rosinter.ee, www.rosinter.ee. Ny italiensk restaurang i gamla stan i Tallinn. Speciellt känt för sitt stora och intressanta urval pizzor.

Restaurang Moskva ■ 18 J1
Vabaduse väljak 10, Tallinn, tfn +372 6 404 694, e-mail: moskva@moskva.ee, www.moskva.ee. Tallinns bästa mötesplats vid Frihetstorget. Innetälle för alla framgångsrika och trendiga sedan 1947.

Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee

Den fascinerande matsalen med tre olika salar och stilarter erbjuder smakupplevelser även för de mest kräsna kunderna.

Medeltida
H.H. Rüütel ■ 20 I-1
Rüütli 4, Tallinn, Medeltida restaurang i Gamla Staden, tfn./fax +372 6 464 157, e-post: hhruteel@hhruteel.ee, www.hhruteel.ee. Öppet varje dag 11-19. Romantisk källarrestaurang i Gamla Stan.

Restaurang Peppersack ■ 21 H2
Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 800, fax +372 6 440 947, e-mail: peppersack@peppersack.ee, www.peppersack.ee. Öppet 11-24. Här kan man njuta av god mat förmånligt i historisk miljö. Äkta svärdfäktning fredag och lördag kväll!

- Inkvartering**
  - Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
  - Scandic Palace ■ 4 B2
  - Hotel Euroopa ■ 5 A3
- Mat och dryck**
  - Restaurang Meriton Grand ■ 2 B1
  - Hotel Tallinn ■ 6 B1
  - Restaurang-Café Fahle ■ 9 C4
  - Restaurang-Café TAO ■ 10 B3
  - Silk Sushi Bar ■ 12 B3
- Shopping**
  - Restaurang Kadriorg ■ 13 A4
  - TGI Friday's ■ 16 B2
  - Kafé Mademoiselle ■ 42 B1
  - Sadamarket ■ 1 A2
  - Tallinna Kaubamaja (Tallinn Varuhus) ■ 2 B2
  - Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2
  - Liviko ■ 31 A2
- Skönhet och hälsa**
  - Liviko ■ 31 B3
  - Continental Moda ■ 40 B3
  - Claire Crystal ■ 41 A2, B2
  - ABC King Extra ■ 42 B3
  - Estoniska Handarbetsförbundet ■ 45 B2
  - Winstore ■ 46 A3
  - Vävars ■ 47 B2
  - Thailändsk massagesstudio ■ 40 B1
  - Oriental House ■ 7 A2
  - Hotell Metropolis skönhets-salong ■ 9 A2
  - Säästuoptika ■ 21 B2
  - Räval Optika ■ 22 A2, B2
  - +Optika ■ 23 B3
  - Stockoptika ■ 24 B3
- Övriga tjänster**
  - Kaarli Tandklinik ■ 40 B1
  - Kristina Klisa Hambaravi OU ■ 41 B3
  - Lastemuseum (Barmuseum) ■ 4 A1
  - KUMU Konstmuseum ■ 6 B5
  - Kadrioru konstmuseum ■ 7 A4
  - Sveriges Exportråd ■ 9 B2

- A. Alle A4
- Aasa C1
- Ääsi C5
- Adamsoni B1
- Antri A2
- Aia A2
- Aida A2
- Asunduse B4
- Benslini A4
- Eha B1
- Endla C1
- Estonia pst B2
- Faehimanni B4
- Falgi tee B1
- Filtri tee C3
- Gildi C3
- Planeeidi C1
- Põhja püestee A2
- Poska B4
- Hermanni B3
- Herne C2
- Puhkema B2
- Rahukohtu B1
- Rannamäe tee A1
- Rataskaevu B2
- Raus B3
- Ravala pst B2
- Rohelise Aas B4
- Rohu B1
- Roopa B1
- Rosikrantsi B2
- Rumbi A2
- Rüütli B2
- Sakala B2
- Salmel A1
- Saturni C1
- Sauna B2
- Sikupilli C4
- Soo A1
- Sporidi C1
- Süda C2
- Südisel B1
- Suur-Ameerika C1
- Suur-Karja B2
- Suur-Kloostri A2
- Suur-Laagri A1
- Suur-Sõjamäe C5
- Suurüüti A2
- Tartu mnt B3
- Tartu B2
- Tehnika B1
- Tellisivi A1
- Terase B3
- Thase C1
- Tina B3
- Tobiasel B3
- Toili A2
- Tõllu A1
- Tõnismägi C2
- Toom-Kooli B1
- Toom-Kuninga C1
- Kuhbari B3
- Toompea B1
- Toompüestee B1
- Tõstuse A1
- Torni A4
- Tuha C5
- Türu B4
- Türu B3
- Türu A3
- Tuulimäe C5
- Tuuli C1
- Ülemiste C4
- Uue Maalima C1
- Uus A2
- Vabriku A1
- Väike-Ameerika C1
- Väike-Karja B2
- Väike-Karja C2
- Vaimu A2
- Valguse A1
- Vana-kalamaja A1
- Vana-Lõuna C2
- Vana-Viru B2
- Varre D2
- Vase B3
- Veeenni B4
- Veeenni C2
- Veetomi C1
- Vene B2
- Vesivärava B4
- Vesivärava C1
- Videviku C1
- Vilardi B3
- Vilmi B3
- Vindri D1
- Virmalise C1
- Virmalise C1
- Viru B2
- Müürivahe B2
- Võistue C3
- Voita A1
- Narva mnt A4
- Niguliste B2
- Nilme A1
- Nõmme tee C1
- Wismari B1

Sarasmo
BERÄTTAR

Vår Lennart

TEXT: ANTTI SARASMO, FOTO: ERAKOGU

Det är kanske inte så vanligt att folk kallar sin president med bara förnamnet eller "vår Lennart". Under president Lennart Meris tid var det så, han var en älskad person och president.

När Estlands förkrigsresident Konstatin Päts fängslades och deporterades till Sovjet av ryssarna 1941 tog de även med sig presidentens ämbetskedja. Denna har trots flera försök ännu inte återlämnats. När inte ens Lennart Meri lyckades med uppdraget instiftade han helt enkelt en ny orden, Maarjamäe Rist eller Korset av Jungfru Marias Land. Detta är i dag den högsta statliga utmärkelsen och är tillsammans med halskedjan den officiella presidentsymbolen. Beteckningen Jungfru Marias Land går tillbaka till Rom som en gång i tiden gav Estland detta epitet.

Lennart Meris initiativ till den nya utmärkelsen illustrerar väl hans sätt att agera på. Om man inte kan uppnå ett sitt mål på en gång måste man hitta nya lösningar och gå genvägar!

Estlands president har enligt författningen ceremoniella rättigheter. Han delar ut utmärkelser, ansvarar för den årliga mottagningen i samband med självständighetsdagen och tar emot utländska dignitärer. Presidenten har formellt lite att säga till om samhälleliga frågor.

Denna roll passade givetvis inte Lennart Meris person. Han angav under sin ämbets tid med sitt oerhört starka intellekt tonen i fråga om många frågor som låg långt ifrån dagspolitiken. Lennart Meri var en sann och stor intellektuell av europeiska mått. Han passade med sin elegans, briljans och språkkunskaper in i de mest framträdande salongerna och fann sig snabbt tillrätta med storheter som drottning Margrethe av Danmark, Vaclav Havel, presidenterna Jacques Chirac och Bill Clinton.

Nya måttstockar

En av president Meris största framgångar var att få igenom nya måttstockar i samhället och politiken. I början av den återupprättade självständigheten betraktades flertalet estniska politiker som provinssiella, de hade bott och vuxit upp

bakom järnridån. De saknade en personlig vision, uppfattning och erfarenhet av vedertagna grundprinciper och umgängesformer i internationell politik.

Inte heller Lennart Meri hade haft möjlighet att resa i väst efter den sovjetiska ockupationen 1940, men med hans osedvanliga begåvning hade han en klar bild av vad som förväntas av ett land, inte bara i fråga om strikt juridiska spörsmål utan även i fråga om vardagsbestyr.

Han gjorde ett av sina beryktade framträdanden på Tallinns flygplats i början av nittiotalet då sovjetidens förfall fortfarande gjorde sig starkt gällande. Han tog journalister med sig på toaletten och visade upp eländet med den retoriska frågan: vilket intryck detta lämnar på utländska besökare! Presidentens budskap var klart, om Estland vill vara en del av Europa måste detta återspeglas i minsta detalj.

Ett annat projekt som presidenten initierade var "Estlands vackraste hem", något som numera blivit tradition. Kampanjen gav ringar på vattnet och inom loppet av ett par år förändrades inställningen till skönhetsideal, ordning och reda i trädgårdar, täppor och hem.

Internationellt präglad

Lennart Meri föddes 1929. Hans far Georg var yrkesdiplomat och mamman Alice-Brigitta Engmann estlandssvenska. Tack vare pappans diplomatkarriär tillbringade Lennart sin uppväxt i bland annat Paris och Berlin vilket starkt kom att prägla honom för resten av livet.

Föräldrarna, Lennart och den yngre brodern Hindrek deporterades till Sibirien 1941. Fadern bevarade sin själsliga storhet, kanske tack vare att han genom att ha varit Estlands sista ambassadör i Tyskland hade god insikt i dagspolitiken och kände till Nazitysklands politiska ambitioner och administrativa uppbyggnad. Efter frigivandet arbetade Georg Meri som översättare av bland annat Shakespeare. När utländska vänsterintellektuella, så som Sartre, kom på besök till Sovjet och Est-

Vår Lennart var älskad av alla

land, passade sovjetsystemet på att visa upp honom! Då behövde man språkkunniga och bildade människor och vanliga obildade buffliga partifunktionärerna räckte inte till.

Stopp i karriären

Efter återkomsten till Estland påbörjade Lennart Meri studier vid Tartuuniversitetet. Han fick dock ej tillåtelse att vare sig forska eller undervisa på grund av att myndigheterna inte betraktade honom som politiskt pålitlig. Den sociala bakgrunden var felaktig enligt den kommunistiska ideologin. Lennart Meri blev regissör och översättare.

Om Lennart Meri hade vuxit upp i den fria världen hade en man med hans begåvning och kaliber säkert blivit politiker eller gått en framgångsrik internationell karriär tillmötes. I det av Sovjet ockuperade Estland fick han nöja sig med för staten oskyldig etnografi. Lennart Meri blev filmare och

har gjort fem uppmärksammade dokumentärer om finsk-ugriska folk i Ryssland förutom att han skrivit resedagböcker.

När man läser resedagböckerna växer Lennart Meri fram som en genombildad person där han inför resorna till de fjärran områdena och de sällan omtalade folken satte i sig i problematiken på ett grundligt sätt. Han är den nyfikne upptäcktsresenären som vänder på alla stenar. Han låter sig inte förfasas över de farligaste situationerna, speciellt inte om det handlar om för honom spännande ställen. När tillfälle ges, förhandlar hans sig fram till plats i flygplan till fjärran observationsstationer i Norra ishavets polarområden. Lennart Meri hade en osedvanlig förmåga att komma överens med människor, han vann deras förtroende och gavs möjligheter att filma naturfolkens religiösa ritualer. Han drog senare säkert nytta av dessa kunskaper när han som nybliven utrikesminister förde Estlands talan.

Den politiska hetluften

Saker och ting började förändras i Estland mot slutet av 1980-talet när glasnost och perestrojka svepte fram över Sovjet. För Lennart Meri, som nu var över sextio år var detta inledningen till ett helt nytt liv och karriär. I Sverige börjar de flesta ladda ner och se fram emot sin pension vid denna ålder.

En av Lennart Meris bedrifter var att grunda estniska kulturinstitut med syfte att presentera Estlands kultur i Västeuropa. På ett sätt kom dessa institutioner att bli synonyma för estniska representationer, något som man i Estland under sovjettiden bara kunnat drömma om.

Lennart Meri blev Estlands första utrikesminister 1990 när man hade bildat den första regeringen på parlamentarisk basis. Landet var då fortfarande ockuperat av Sovjet och man hade inte erkänts internationellt. Lennart Meri skapade då grunderna för ett självständigt utrikesdepartement, om än så litet.

Saker och ting började röra på sig 1991 efter den återupprättade självständigheten. Lennart Meri begav sig då ut på världsturné för att visa upp Estland och samla stöd för ett diplomatiskt erkännande. Estland sakande pengar för att göra resan representativ men detta avskräckte inte Meri som ju hade erfarenhet från Sibiriens fångläger och forskningsexpeditioner. Dock skrämde flertalet yngre medarbetare vid utrikesministeriet av de enkla förhållandena. Efter denna framgångsrika resa utsågs Lennart Meri till Estlands ambassadör i Finland, ett land som hans hjärta alltid slagit för.

Ambassadör Meri valdes till Estlands president 1992 och där efter ännu en andra omgång 1996. Enligt många fick Estland en bättre president än vad landet egentligen var värt.

Tack vare sin bakgrund som diplomatbarn hade Meri hela registret av uppförandekoder med sig hemifrån. Detta var något som folket uppskattade eftersom Meri representerade just Estland vid alla sina internationella åtaganden. Och eftersom ester alltid känt sig som del av den västliga och civiliserade kultursfären uppskattades hans insatser oerhört. President Meri blev utan tvekan symbolen för ett internationellare Estland efter femtio års isolation.

Lennart Meri behöll etnografens och upptäcktsresenärens kunskaper, att umgås med människor, vilket gjorde att han med lätthet fick kontakt med folk på alla nivåer på sina resor i Estland. Inte undra på att han i folkmun kallades för "vår Lennart". Detta var väl en bekräftelse så god som någon för uppskattning och tack från folket!

President Lennart Meri dog i cancer den 14 mars 2006 och ligger begravd på Skogskyrkogården i Tallinn. ■

Lennart Meri var en sann och stor intellektuell av europeiska mått. Han passade med sin elegans, briljans och språkkunskaper in i de mest framträdande salongerna.

Olde Hansa äro hem för en rik handelsman och därinhe får man njuta av then medeltida känslan och then läckra maten från 1400-talet. Öppet för alla gäster dagligen kl 11 – 24.

Olde Hansas nya affär "Krambude" väntar på äradhe herrar och damer för at göra affärer om rewalska handgjorda grytor och granska grejor från ländher långt borta.

Olde Hansa

Tallinns medeltida restaurang och affär

Krambude

Vana turg 1, 10140 Tallinn, Estland
Tel +372 627 9020 Fax+372 627 9021
E-mail reserve@oldehansa.ee Hemsida www.oldehansa.com